

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 септември 2023 г.
(OR. en)

12800/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0315(COD)

COMPET 850
MI 725
SOC 593
ECOFIN 855
DRS 45
FREMP 238
JAI 1128
MDC 1
ENT 187
ENV 963
DIGIT 169
CODEC 1562
IA 217

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 5 септември 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 516 final

Относно: Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА относно европейските презгранични сдружения

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 516 final.

Приложение: COM(2023) 516 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.9.2023 г.
COM(2023) 516 final

2023/0315 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно европейските презгранични сдружения

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 306 final} - {SWD(2023) 292 final} - {SWD(2023) 293 final} -
{SWD(2023) 294 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Предложението произтича от Резолюцията на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г., която има за цел да се насърчат сдруженията и другите организации с нестопанска цел в ЕС да участват в доизграждането на вътрешния пазар, защитата на техните основни права и насърчаването на демократично пространство в ЕС. По-конкретно по силата на Резолюцията от Комисията се изисква съгласно член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) да внесе две нови законодателни предложения: регламент (съгласно член 352 от ДФЕС), с който да се създаде правната форма „европейски сдружения“, и директива относно хармонизирането на общите минимални стандарти за организациите с нестопанска цел (съгласно член 114 от ДФЕС). Европейската комисия даде положителен отговор на призива на Европейския парламент, като посочи, че потвърждава необходимостта от създаване на благоприятна среда за нестопанския сектор, в който сдруженията са най-често срещаната правна форма.

Целта на предложението е да се подобри функционирането на вътрешния пазар на сдруженията с нестопанска цел чрез определяне на мерки за координиране на условията за учредяване на европейските презгранични сдружения (ЕПГС) и извършване на дейност от тяхна страна, с цел улесняване на действителното упражняване на свободата на движение от сдруженията с нестопанска цел, които извършват дейност на вътрешния пазар.

Сдруженията с нестопанска цел представляват най-разпространената правна форма сред организациите с нестопанска цел в Европейския съюз, като техният приблизителен брой в държавите – членки на ЕС, е 3,8 милиона. Сдруженията с нестопанска цел са също така с най-голям брой измежду четирите правни форми, които обикновено се срещат в рамките на социалната икономика¹. Сред тях 310 000 осъществяват дейност в повече от една държава членка, а за други 185 000 съществува теоретична възможност да започнат презгранична дейност, ако бъдат премахнати пречките. Сдруженията с нестопанска цел са организации, ръководени от ключовите принципи на социалната икономика: отдаване на предимство на хората, както и на социалните и екологичните цели пред печалбата, реинвестиране на по-голямата част от печалбите и излишъците с цел осъществяване на дейности в интерес на членовете/ползвателите („колективен интерес“) или на обществото като цяло („общ интерес“) и демократично или основано на участието управление.

Сдруженията с нестопанска цел осъществяват дейност в сектори, които имат обществено въздействие, например здравеопазването, социалните услуги, социалното приобщаване, културата, спорта, научноизследователската и развойната дейност, образованието и обучението, като техният принос възлиза на 2,9 % от БВП на ЕС. Благодарение на своята основана на членство структура те също така имат пряк стимулиращ ефект върху гражданите, които са членове, дарители или ползватели се лица на извършваната от тях дейност. Дейността на сдруженията с нестопанска цел, която се

---

¹ Другите правни субекти в социалната икономика са кооперациите, взаимоспомагателните дружества и фондациите.

предоставя срещу възнаграждение, представлява услуга по смисъла на член 57 от ДФЕС.

Сдруженията с нестопанска цел оказват положително въздействие върху осигуряването на социална справедливост и благоденствие за европейските граждани и играят значителна роля за растежа в рамките на вътрешния пазар. Въпреки това техният социално-икономически потенциал не се използва в пълна степен. Пълният потенциал на вътрешния пазар може да се разгърне само когато всички участници се ползват от правата, които той им предоставя. За тази цел сдруженията с нестопанска цел се нуждаят от предвидима правна уредба, която им дава възможност да извършват своята дейност безпрепятствено, включително когато извършват тази дейност през границите, в рамките на вътрешния пазар.

Понастоящем сдруженията с нестопанска цел и тяхната дейност са уредени по различен начин от специално законодателство в 24 държави членки², което създава правна несигурност и води до наличието на различни административни процедури и изисквания. С правилата за учредяване, членство и управление се налагат различни изисквания. Например броят на физическите или юридическите лица, необходими за учредяване на сдружение с нестопанска цел, е от 3 до 20 в зависимост от държавата членка. За членство в сдружение с нестопанска цел или за заемане на изпълнителна длъжност в него се прилагат различни изисквания, като в някои случаи те се отнасят до гражданството или законното пребиваване. Въпреки че всички сдружения с нестопанска цел имат изпълнителен орган и орган за вземане на решения (върховен орган), правилата за тяхното управление са различни в отделните държави членки. Освен това придобиването на правосубектност от сдруженията с нестопанска цел се подчинява на различни правила, като някои държави членки предоставят правосубектност при регистрация, други при признаване от националните органи на властта или при самото учредяване. Различни са също и възможностите за извършване на стопанска дейност. Освен това огромното мнозинство от държавите членки не признават сдруженията от други държави членки, които искат да започнат презгранична дейност. Това принуждава сдруженията с нестопанска цел, които желаят да извършват стопанска дейност в друга държава членка, да учредяват и регистрират ново сдружение с нестопанска цел в тази държава членка, което предполага възникването на допълнителни административни разходи и формалности. Това също така има последици по отношение на насочването на капитали между сдруженията с нестопанска цел, възпрепятствайки безпроблемното движение на капитали и намалявайки способността на сдруженията с нестопанска цел да извършват своята дейност в друга държава членка. Правилата се различават и по отношение на достъпа до капитал. Съществуват и трудности що се отнася до достъпа до финансови заеми, кредити и гаранции в рамките на кредитните институции. Нестопанският характер на сдруженията прави тези пречки особено тежки и увеличава финансовата тежест, която те трябва да понасят, когато извършват презгранична дейност в Съюза.

Както е установено в контекста на оценката на въздействието към настоящото предложение, тези различия налагат неоправдани разходи за спазване на изискванията за сдруженията с нестопанска цел, които желаят да извършват дейност в множество държави членки, създават несигурност по отношение на приложимите задължения и биха могли да действат възпиращо на предоставянето на услуги с обществено въздействие на вътрешния пазар и на по-нататъшното им развитие. Тези различия не

---

² В Ирландия, Дания и Швеция сдруженията са уредени въз основа на принципи, разработени чрез доктрина и съдебна практика.

само подкопават правилното функциониране на вътрешния пазар, но и оказват отрицателно въздействие върху свободата на сдружаване, заедно със свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, и в крайна сметка възпрепятстват сдруженията с нестопанска цел да разгърнат пълния си потенциал за създаване на икономически и обществени ползи в ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е включено в работната програма на Комисията за 2023 г. като част от уредбата на социалната икономика под основната амбициозна цел на Комисията „Икономика в интерес на хората“,³ като допринася за постигането на целта за „икономика, която в пълна степен отговаря на потребностите на гражданите на ЕС, като по този начин осигурява социална справедливост и благоденствие“. В този смисъл то е свързано с мерките, обявени в Плана за действие за социалната икономика⁴, и заедно с тях определя „уредбата на социалната икономика“, а именно: Предложението за Препоръка на Съвета относно „разработването на рамкови условия за социалната икономика в държавите членки“⁵; както и два работни документа на службите на Комисията, с които се определят „относимите уредби за данъчно облагане на субектите на социалната икономика“⁶ и „недискриминационно данъчно облагане на благотворителните организации и техните дарители: принципи, извлечени от съдебната практика на ЕС“⁷. По-конкретно с Препоръката на Съвета се насърчава създаването на благоприятна среда за субектите на социалната икономика, включително сдруженията, а с работните документи на службите на Комисията по въпросите на данъчното облагане се внася яснота и се подобряват познанията за съответните данъчни правила за субектите от социалната икономика и презграничните дарения за организациите с нестопанска цел. Следователно тези текстове допълват настоящото законодателно предложение, тъй като в тях са очертани цялостни стратегии за субектите на социалната икономика, включително сдруженията с нестопанска цел, и засягат областта на данъчното облагане, която не е уредена от предложението.

Предложението също така следва частично някои решения, приети в контекста на правилата на ЕС в областта на дружественото право⁸ и на услугите на вътрешния пазар. С разпоредбите на ЕС в областта на дружественото право (Директива (ЕС) 2017/1132)⁹

³ „Икономика в интерес на хората“ (europa.eu).

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Изграждане на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика“, COM(2021) 778 final.

⁵ Предложение за Препоръка на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика, COM(2023) 316 final от 13.6.2023 г.

⁶ Работен документ на службите на Комисията: „Отноsimи уредби за данъчно облагане на субектите на социалната икономика“, SWD(2023) 211 final от 13.6.2023 г.

⁷ [Работен документ на службите на Комисията: „Недискриминационно данъчно облагане на благотворителните организации и техните дарители: принципи, извлечени от съдебната практика на ЕС“, SWD\(2023\) 212 final от 13.6.2023 г.](#)

⁸ С правилата на ЕС в областта на дружественото право се цели осигуряването на защита на заинтересованите страни и на други страни със специален интерес в дружествата, като наетите лица (служителите) и кредиторите, постигането на по-голяма ефективност, конкурентоспособност и устойчивост на предприятията в дългосрочен план и насърчаването на предприятията, установени в различни държави от ЕС, да си сътрудничат помежду си. Тази уредба рамка се допълва от правилата за отчитане, одит и прозрачност на дружествата в ЕС.

⁹ Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46).

наред с другото се хармонизират изискванията за учредяването, капитала и оповестяването, както и операциите (вътрешни сливания и разделяния, презгранични преобразувания, сливания и разделяния на капиталови дружества), даващи възможност за създаване на предприятия и за извършване на дейност от тяхна страна навсякъде в ЕС. Директивата за услугите¹⁰ улеснява упражняването на правото на свободно установяване на доставчиците на услуги и свободното движение на услуги, като същевременно се запазва високо качество на услугите. По подобен начин целта на предложението е да се предприемат действия по отношение на ограниченията пред упражняването на свободите на вътрешния пазар, пред които са изправени сдруженията с нестопанска цел, и да им се даде възможност да извършват дейност навсякъде в ЕС чрез новата форма на европейско презгранично сдружение.

С оглед на гореизложеното с директивата се отстранява пропуск в законодателството, тъй като на равнището на ЕС няма специално законодателство, с което да се уреждат условията за извършване на презгранична дейност на вътрешния пазар от страна на сдруженията с нестопанска цел¹¹. В този смисъл целенасоченият подход на предложението е доста по-различен от широкия подход, следван от предложението на Комисията от 1992 г. за създаване на европейска правна форма на сдруженията (т.е. европейското сдружение)¹², тъй като не се цели създаването на европейски статут на сдруженията, а вместо това се създава нова национална правна форма, с която се улеснява презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел и тяхната мобилност и същевременно се зачитат националните традиции.

Освен това предложението е обвързано с правилата на ЕС относно други съществуващи европейски правни форми, които като цяло са предназначени да улесняват и подобряват презграничната дейност между държавите членки и в по-общ план в целия Съюз, по-конкретно европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ)¹³, европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС)¹⁴, консорциума за европейска научноизследователска инфраструктура (КЕНИИ, или ERIC)¹⁵ и консорциумите за европейска цифрова инфраструктура (КЕЦИ)¹⁶. Макар че се основават на членство, тези правни форми не са сравними със сдруженията с

---

¹⁰ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

¹¹ При оценката на въздействието е установено, че за сдруженията се прилагат специални нормативни разпоредби в по-голямата част от държавите членки. В общия случай това са всеобхватни закони, с които подробно се уреждат сдруженията. Въпреки това презграничните аспекти, които са от съществено значение за мобилността и дейността на сдруженията, не са изчерпателно уредени в нито една от държавите членки.

¹² Предложение за Регламент на Съвета относно устава на европейското сдружение (91/273). Въз основа на член 114 от ДФЕС в предложението са определени правилата за учредяването, регистрацията, организационно-правната форма, функционирането, финансирането, прекратяването, ликвидацията и неплатежоспособността/несъстоятелността на сдружението. Предложението беше оттеглено през 2005 г.

¹³ Регламент (ЕИО) № 2137/85 на Съвета от 25 юли 1985 г. относно Европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ) (ОВ L 199, 31.7.1985 г., стр. 1).

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

¹⁵ Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (КЕНИИ) (ОВ L 206, 8.8.2009 г., стр. 1).

¹⁶ Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4).

нестопанска цел в контекста на настоящото предложение. Те са или предназначени за изпълнение на много специфични и ограничени задачи¹⁷ (КЕНИИ и КЕЦИ), видът на членството им е много ограничен¹⁸ (ЕГТС и КЕНИИ), нямат ограничена отговорност (ЕОИИ и ЕГТС), или тяхната цел не е нестопанска и нямат ограничение върху разпределението на печалбата (ЕОИИ).

Накрая, настоящата директива не е предназначена за уреждане на някои правни аспекти, отнасящи се до ЕПГС на вътрешния пазар, а именно данъчно облагане, трудово право, конкуренция, интелектуална собственост, борба с изпирането на пари и несъстоятелност.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Настоящото предложение е част от по-широките политически цели на Европейския зелен пакт (включително принципа за „ненанасяне на значителни вреди“) и е от значение за други политики на ЕС, въведени в области като демокрацията и основните права.

Предложението е залегнало също в приоритета на Комисията „Европа, подготвена за цифровата ера“¹⁹ и с него се подкрепя политическата цел на цифровото десетилетие на Европа до 2030 г. чрез подобряване и насърчаване на използването на цифрови средства за намаляване на административната тежест, свързана с презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел. Това в крайна сметка е от значение за укрепването на свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в гражданското общество, както и за засилването на гражданското участие.

Тъй като разглежда темата за презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел, предложението е в съответствие с констатациите на Годишния доклад за 2022 г. относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС²⁰, в който се подчертава, че организациите на гражданското общество могат да се застъпват за политики и законодателство извън границите на държавите членки и че тяхната роля е особено важна в контекста на предизвикателства, пред които е изправен ЕС в настоящия момент. В тази връзка по време на Конференцията за бъдещето на Европа²¹ беше призната важната роля на гражданското общество и беше посочена необходимостта от устав на европейските презгранични сдружения и организации с нестопанска цел. Предложението би могло да окаже положителен ефект върху алиансите на европейски университети с цел да се подпомогне по-задълбоченото, дългосрочно и гъвкаво презгранично сътрудничество²². Също така предложението е изготвено заедно с обявения пакет от мерки за защита на демокрацията²³.

¹⁷ Тяхната потенциална област на дейност и цел са ограничени от съответния регламент.

¹⁸ Те са отворени единствено за държави, междуправителствени организации (КЕНИИ) или органи на властта на държавите членки (ЕГТС).

¹⁹ Европа, подготвена за цифровата ера (europa.eu).

²⁰ https://commission.europa.eu/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_bg.

²¹ Конференция за бъдещето на Европа, Доклад за окончателните резултати, май 2022 г.

²² Вж. [Съобщение от Комисията относно европейска стратегия за университетите](#) от 18.1.2022 г., COM(2022) 16 final, и [инициативата „Европейски университети“](#).

²³ Вж. поканата за предоставяне на данни от 16 февруари 2023 г.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението е съставено на основание на членове 50 и 114 от ДФЕС.

Член 50, параграфи 1 и 2 от ДФЕС, по силата на който Европейският парламент и Съветът се оправомощават да приемат разпоредби с цел постигане на правото на свободно установяване, служи като правно основание за мерките, които улесняват упражняването на правото на свободно установяване на сдруженията, извършващи стопанска дейност, и тяхната мобилност, напр. преместване на седалището.

По силата на член 114 от ДФЕС Европейският парламент и Съветът се оправомощават да приемат мерки за сближаване на законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки, които имат за цел създаването и функционирането на вътрешния пазар.

Целта на предложението е да се улесни упражняването на правото на свободно установяване на сдруженията с нестопанска цел и действителното упражняване на правата на свободно движение чрез определяне на мерки за координиране на условията за учредяване на европейски презгранични сдружения и извършване на дейност от тяхна страна, като по този начин се предвижда и автоматично признаване на тяхната правосубектност от държавите членки, като се гарантира, че се прилага задължение за единствена регистрация и се предвиждат хармонизирани правила за мобилност (т.е. преместване на седалището). Създавайки в рамките на националния правен ред на държавите членки новата правна форма презгранични сдружения с нестопанска цел, предназначени за извършване на презгранична дейност, и определяйки условията за дейността и мобилността им в целия Съюз, настоящото предложение води до сближаване на правните и административните действия в държавите членки по отношение на сдруженията с нестопанска цел и следователно допринася за функционирането на вътрешния пазар.

С оглед на това член 50 от ДФЕС е подходящото правно основание за мерки, с които пряко се цели усъвършенстването на правото на установяване на сдруженията и тяхната мобилност в рамките на вътрешния пазар.

Член 50 от ДФЕС се съчетава с член 114 от ДФЕС. В действителност, освен за улесняване на свободата на установяване, предложената директива е предназначена и за създаване на възможност за сдруженията с нестопанска цел изцяло да се ползват от свободното движение на стоки, да осъществяват стопанска дейност и да получават услуги и да могат да получават капитал. Това се постига чрез премахване на ограниченията, в частност онези, които са свързани с регулирането на стопанската дейност и насочването на капитал. Поради това член 114 от ДФЕС е допълнително правно основание за намеса по отношение на сдруженията с нестопанска цел, извършващи стопанска дейност на вътрешния пазар, чрез хармонизиране на различаващите се ограничителни разпоредби на държавите членки за осъществяването на стопанска дейност и свободата да получават капитал, които оказват пряко въздействие върху функционирането на вътрешния пазар.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Общата цел на предложението е да се премахнат пречките пред презграничната дейност и презграничната мобилност на сдруженията с нестопанска цел на вътрешния пазар.

Съществува ясна добавена стойност от действията на равнището на ЕС, тъй като проблемите, които се уреждат с настоящото предложение, имат силно презгранично измерение. Понастоящем е налице ниска степен на координация между държавите членки за улесняване на презграничната стопанска дейност на сдруженията с нестопанска цел, тяхната мобилност и възможността да се ползват от свободите на вътрешния пазар. В близко бъдеще такава координация е малко вероятна, въпреки че е възможна теоретично. Например след оттеглянето през 2005 г. на предложението на Комисията за създаване на устав на европейското сдружение, само три държави членки са приели закони за улесняване на презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел чрез задължения за регистрация. По-конкретно, отделните действия или бездействия от страна на държавите членки са насочени главно към уреждането на сдруженията с нестопанска цел в техните конкретни национални условия и не решават въпроса с презграничното измерение, с изключение на няколко държави членки. Директивата е съсредоточена единствено върху презграничните аспекти, тъй като с нея се създава правна форма, насочена към сдруженията с нестопанска цел, които желаят да извършват дейност в повече от една държава членка (европейското презгранично сдружение), и се предвиждат условията за извършване на дейност от тяхна страна, а нейното предназначение е да се помогне на тези сдружения с нестопанска цел да се ползват изцяло от свободите на вътрешния пазар чрез признаване на тяхната правосубектност в целия Съюз и по-голяма яснота относно административните процедури, прилагани при презгранична дейност. Когато се разчита единствено на действията на държавите членки, е вероятно правните и административните пречки, пред които са изправени сдруженията с нестопанска цел при извършването на презгранична дейност, да продължат да съществуват, което ще доведе до запазване на правната несигурност и бумажината и до недопускане на условия на равнопоставеност за сдруженията с нестопанска цел на вътрешния пазар.

Чрез действията си ЕС ще осигури ясна и предвидима уредба, с която ще даде възможност на сдруженията с нестопанска цел да се ползват в пълна степен от своите свободи на вътрешния пазар при извършването на презгранична дейност. Поради това целта на настоящата инициатива не може да бъде ефективно постигната от държавите членки, действащи самостоятелно, а може да бъде по-успешно постигната на равнището на Съюза.

• **Пропорционалност**

Настоящото предложение е насочено към сдруженията с нестопанска цел, които извършват презгранична дейност или желаят да извършват такава дейност. То няма непременно да доведе до промяна на съществуващите национални правила на държавите членки относно сдруженията с нестопанска цел и няма да доведе до преки последици за сдруженията с нестопанска цел, които не желаят да извършват презгранична дейност. Следователно съдържанието и формата на предложението са пропорционални на мащаба и обхвата на установените проблеми, пред които са изправени сдруженията с нестопанска цел при извършването на презгранична дейност или при преместване.

С новата правна форма, специално предназначена и въведена на национално равнище, която е главен елемент на настоящото предложение, ще се осигури гъвкавост за държавите членки да я приспособят към съответните си условия. За разпоредбите, посочени в предложената директива, няма да бъде необходима промяна в законодателството на държавите членки, уреждащо съществуващите форми на сдружения с нестопанска цел, учредени на тяхната територия.

От извършения при оценката на съответствието анализ на вариантите за действие, при който бяха взети предвид тяхната ефективност, ефикасност, логическа обвързаност и съразмерност (пропорционалност), е видно, че всички варианти биха оказали положително въздействие и че представеният в настоящото предложение вариант е оценен най-високо в това отношение.

- **Избор на инструмент**

Предложението е под формата на директива и регламент.

Използването на директива се изисква по силата на член 50 от ДФЕС. Освен това директивата се счита за най-подходящия и съразмерен с целта правен инструмент, посредством който да се предвиди възможност за приспособяване на мерките за транспониране към националните условия, като по този начин също така има потенциала да улесни възприемането на новата правна форма от сдруженията.

Регламентът е от техническо естество и с него се изменя Регламент (ЕС) № 1024/2012²⁴, с който се създава Информационната система за вътрешния пазар (IMI, или ИСВП), за да се осигури сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и обмена на информация чрез IMI между тях, когато прилагат националните правила, въведени в съответствие с разпоредбите на предложението. С него също така се изменя Регламент (ЕС) 2018/1724²⁵, с който се създава единна цифрова платформа, за да се гарантира, че държавите членки предоставят онлайн достъп до информацията относно ЕПГС и сдруженията с нестопанска цел, и да се улесни обменът на доказателства между компетентните органи в процедурите относно ЕПГС, определени в предложената директива. Регламентът е подходящият инструмент с оглед на принципа на „успоредност на формите“.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Настоящото предложение е изготвено след обширни консултации със заинтересованите страни, а именно сдружения с нестопанска цел, организации с нестопанска цел, граждани на ЕС, участващи в дейности на сдружения с нестопанска цел и други организации с нестопанска цел, държави членки и публични органи, предприятия, експерти и учени в областта на правото на организациите с нестопанска цел.

На 5 август 2022 г. бяха обявени открита обществена консултация и покана за предоставяне на данни, които продължиха до 3 ноември 2022 г.²⁶ Изразените мнения и предоставената информация от заинтересованите страни бяха включени в процеса на определяне на мащаба на проблема и вариантите за действие.

---

²⁴ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

²⁵ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

²⁶ Единен пазар – Предложение за законодателна инициатива относно презграничните дейности на сдруженията (europa.eu).

Комисията сключи договор за външно проучване, с което да се помогне за изготвянето на настоящото предложение. В този контекст бяха проведени допълнителни консултации със заинтересованите страни.

Оценката на въздействието към предложението на Комисията се основава на резултатите от следните дейности по консултацията:

- покана за предоставяне на данни, по която са получени 50 отговора;
- обществена консултация, по която са получени 64 отговора;
- в контекста на външното проучване – целева консултация чрез онлайн проучване, по която са получени отговори от национални и презгранични сдружения (общо 88, включително организации шапка), доставчици на услуги (общо 12), академични/научноизследователски институти (общо 14) и отговорни органи (общо 11);
- в контекста на външното проучване, 64 интервюта със сдружения и организации шапка, обединяващи национални сдружения.

Въпреки че абсолютният брой на отговорите в дейностите по консултацията би могъл да се възприеме като ограничен като цяло, представителността на отговорите се подсилва от отговорите на 29 организации шапки, които изразиха мнението на 3026 сдружения.

Като цяло от дейностите по консултацията стана ясно, че сред заинтересованите страни е широко призната необходимостта от укрепване на презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел, както и че съществува подкрепа за действия на ЕС, насочени към улесняване на презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел на вътрешния пазар²⁷.

По-голямата част от участниците съобщават за повтарящи се предизвикателства и пречки при извършване на презгранична дейност. По поканата за предоставяне на данни заинтересованите страни подчертаха съществуващите пречки в области като предоставянето на услуги в друга държава членка без регистрация, проблеми с признаването в друга държава членка, достъпа до финансиране и различните режими и подходи по отношение на ДДС в различните държави от ЕС. В обществената консултация най-често изтъкваните проблеми бяха свързани с данъчното облагане, процедурите по регистрация и административните формалности. Подобни бяха и отговорите в целевите консултации със заинтересованите страни, в които бяха посочени проблеми като различни набори от национални правила за учредяване на сдружения с нестопанска цел, последвани от трудности при сливането на сдружения с нестопанска цел между различните държави членки и други въпроси, свързани с данъчното облагане.

Що се отнася до предпочитания вариант за действие, 36 % (22 от 64) от всички участници в обществената консултация (където 67 % от участниците, т.е. 43 от 64, са от нестопанския сектор) изразиха своята подкрепа за „нова правна форма за сдруженията“. Тази форма е подкрепена и от 16 от 38-те участници, които са определили правната си форма като сдружения (т.е. 42 % от тези участници). „Хармонизирането на общите минимални стандарти“ (вариант за действие 2) е

²⁷ Например в обществената консултация (64 отговора) по-голямата част от участниците (т.е. 73 %; 47 от 64) подкрепят действия на ЕС, насочени към улесняване на презграничната дейност на сдруженията на единния пазар.

предпочитаният вариант за 42 % (26 от 64) от всички участници и на 32 % (12 от 38) от участниците, чиято правна форма е сдружение.

В контекста на целевото проучване (по което са получени 140 отговора) отговорилите сдружения с нестопанска цел изразяват подкрепа за намеса от страна на ЕС, като евентуално подкрепят създаването на нови правни форми с цел ефективно улесняване на дейността на сдруженията в друга държава членка, като и други варианти за действие получиша широка подкрепа.

Подробна информация относно стратегията на консултацията, резултатите и заключенията от консултациите със заинтересованите страни са изложени в приложение 2 към доклада за оценка на въздействието и на портала [„Споделете мнението си“ \(europa.eu\)](https://europa.eu).

- **Събиране и използване на експертни становища**

За да подкрепи анализа, залежал в основата на оценката на въздействието, Комисията използва резултатите от проучване, възложено на външен изпълнител с цел събиране на допълнителни данни за презграничните дейности на сдруженията. В него бяха включени сравнителен правен анализ на законодателните актове и режимите за сдруженията в ЕС, целеви проучвания и качествена и количествена оценка на въздействието на възможните мерки.

Освен това оценката на въздействието беше подкрепена с данни, произтичащи от [проучването относно сравнителния правен анализ на законодателните актове и режимите за сдруженията в ЕС](#), публикувано през септември 2022 г., както и от [проучването относно сравнителния правен анализ на правилата, уреждащи сливанията на сдружения в ЕС](#) (публикувано през юли 2023 г.).

Освен тези проучвания за подкрепа бяха определени допълнителни експертни становища чрез проучвания на литературата и чрез отговорите от консултациите със заинтересованите страни.

В този контекст през юни и ноември 2022 г. Комисията информира и обсъди с Експертната група на Комисията по въпросите на социалната икономика и социалните предприятия (GECES) въпроса за инициативата относно презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел.

Наред с проучванията за подкрепа и консултациите със заинтересованите страни Комисията обърна голямо внимание на Резолюцията на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г., в която към Комисията се отправят препоръки относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел, както и на проучването на Европейския парламент, залежало в основата на Резолюцията²⁸.

- **Оценка на въздействието**

Оценката на въздействието за настоящото предложение беше разгледана от Комитета за регулаторен контрол на 2 март 2023 г. След отрицателното становище, получено на 31 март, на 8 май 2023 г. на Комитета беше представена преразгледана оценка на въздействието. След положителното становище с резерви на Комитета за регулаторен контрол от 8 юни 2023 г. оценката на въздействието към настоящото предложение беше

²⁸ A statute for European cross-border associations and non-profit organizations Potential benefits in the current situation | [„Устав за европейските презгранични сдружения и организации с нестопанска цел. Потенциални ползи в настоящото положение“] Мозъчен тръст | Европейски парламент (europa.eu).

преразгледана, за да се отговори надлежно на препоръките на Комитета, например чрез допълнително обяснение на избора на правно основание, изясняване на различните въздействия между вариантите за действие, също и по отношение на субсидиарността и пропорционалността, и по-подробно представяне на методиката за оценяване на вариантите за действие.

В оценката на въздействието са анализирани варианти за действие въз основа на анализа на пречките, установени в четири основни области на вътрешния пазар: във връзка с правото на установяване на сдруженията с нестопанска цел, когато извършват презгранична дейност, възможностите за тях да предоставят услуги и доставят стоки и изпращането и получаването на капитал; възможностите за презгранично членство и участие в управителни органи на сдружения с нестопанска цел, когато те извършват презгранична дейност; презграничната мобилност на сдруженията с нестопанска цел.

При сценария, при който липсва намеса чрез политика на равнището на ЕС, сдруженията с нестопанска цел ще продължат да се уреждат изключително от националното законодателство. При този базов сценарий в оценката на въздействието беше установено, че съществуващите пречки най-вероятно ще се запазят или в някои случаи ще се влошат предвид обществените предизвикателства и промените на пазара. Понастоящем в държавите членки липсват специални законодателни разпоредби, в които да се разглеждат презграничната дейност и мобилността на сдруженията с нестопанска цел, с изключение на няколко държави. Освен това няма данни държавите членки да планират приемане на законодателни разпоредби в тази област. Без подходящ начин за признаване и за улесняване на мобилността ползите от мерките на равнището на отделните държави членки биха били ограничени.

Поради това бе извършена оценка на три варианта за действие, насочени към намаляване на установените пречки, пред които са изправени сдруженията с нестопанска цел, когато извършват презгранична дейност на вътрешния пазар.

Първият вариант за действие беше анализиран чрез два подварианта, в които се предлага въвеждането на: а) европейска правна форма, наречена „европейско сдружение“, при която ще се уреждат всички аспекти на функционирането на тази нова правна форма и която ще съществува успоредно с националните правни форми, без да ги заменя. Формата на европейското сдружение ще бъде от полза за сдруженията с нестопанска цел, които имат интерес да извършват дейност в няколко държави членки, но има вероятност да не е особено подходяща за малките сдружения с нестопанска цел, които много рядко извършват презгранични дейности; б) правна форма на равнището на ЕС, наречена „европейско презгранично сдружение“, която е специално създадена да обхваща презграничните аспекти. За разлика от подварианта по подточка а), при този подвариант правната форма не се определя в пълна степен, а по изчерпателен начин се определят само презграничните аспекти. И двата подварианта биха били на основание на член 352 от ДФЕС и следователно новата правна форма би била създадена посредством регламент.

При втория вариант за действие се предлага хармонизиране на общите минимални стандарти за презгранична дейност и мобилност на сдруженията с нестопанска цел в държавите членки. За постигането на тези цели при този вариант ще е необходимо да се премахнат или изменят съществуващи разпоредби и да се въведат нови в законодателството на държавите членки. При този вариант ще се насърчат изцяло онлайн регистрацията, цифровите регистри и стандартните процедури, за да се улесни регистрацията на сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност, и обменът на информация между държавите членки и на равнището на ЕС. Сдруженията

с нестопанска цел автоматично ще се ползват от тези мерки за хармонизиране и в зависимост от обхвата на хармонизацията е възможно и всички сдружения с нестопанска цел да бъдат засегнати от новите правила. С частичното хармонизиране на националните законодателства ще се опростят правилата, приложими към сдруженията с нестопанска цел, извършващи дейност в презграничен контекст, като се предоставят права и гаранции за тяхната презгранична мобилност и дейност. Правният инструмент за този вариант ще бъде директива, а правното основание – член 114 или член 50 от ДФЕС, или комбинация от тях, като се има предвид материалният обхват на инициативата.

На трето място, беше направена оценка на вариант за действие, при който за целите на презграничната дейност се създава допълнителна правна форма на сдружение с нестопанска цел на национално равнище, призната от държавите членки. За този вариант за действие ще бъде необходимо всяка държава членка да въведе в националната си правна система правна форма за сдруженията с нестопанска цел, пригодна за целите на презграничната дейност. На равнището на ЕС това ще включва определяне само на изисквания и гаранции, необходими за улесняване на посочените цели на презграничната дейност, а новата правна форма ще съществува успоредно със съществуващите правни форми за сдруженията с нестопанска цел в националното законодателство, като се зачитат различните национални традиции в законодателството относно сдруженията. Няма да е необходимо „презграничните сдружения“ да се регистрират във всяка отделна държава членка, тъй като тяхната правосубектност и тяхната правоспособност ще бъдат признавани автоматично, а дори когато необходимостта от допълнителни формалности е обоснована, от „презграничните сдружения“ следва да не се изисква да предоставят информация, която вече е подадена пред компетентен орган на държава членка. Вместо това органите на държавите членки ще обменят информацията по цифров път.

Третият вариант за действие предлага комбинация от аспекти от първия и втория вариант, тъй като при него се създава допълнителна нова правна форма за сдруженията с нестопанска цел (подобно на първия вариант), но само с разпоредби, свързани с презграничните аспекти, които държавите членки може да приспособят към съответните си национални условия чрез транспониране (подобно на втория вариант), като се предотвратява необходимостта от задължително изменение на правилата относно съществуващите правни форми на национално равнище.

Въпреки че всички варианти за действие биха имали принос за постигането на целите на инициативата (макар и по различен начин и в различна степен), основните разлики между тях се отнасят до нивото им на съответствие с принципите на пропорционалността и субсидиарността и до нивото им на осъществимост от правна гледна точка по отношение на установения проблем. В този контекст третият вариант се очерта като предпочитан, тъй като допринася за разрешаването на установения проблем и е насочен към конкретните цели, като същевременно е целенасочен и уравновесен от гледна точка на разходите и ползите²⁹.

Освен това в проучването, на което се основава оценката на въздействието, е направена оценка на икономическото, социалното и екологичното въздействие на предпочетения вариант за действие и е достигнато заключението, че като цяло се очаква третият вариант да окаже положително въздействие върху компетентните органи в дългосрочен план без значителни разходи за приспособяване.

---

²⁹ Както е посочено в раздели 6 и 7 от доклада за оценка на въздействието.

От икономическа гледна точка предложението не води до никакви разходи. Възможно е сдруженията с нестопанска цел, които приемат тази нова правна форма, да имат определени разходи, които ще зависят от това доколко хармонизираните разпоредби ще се различават от националните правила, но тези разходи няма да бъдат значителни. В случаите, когато е необходимо да се разработи или приспособи онлайн регистър, е възможно да възникнат незначителни разходи за публичните администрации. За сдруженията, които не желаят да приемат новата правна форма, няма да възникнат разходи за пригаждане и административни разходи. Този вариант за действие ще доведе до намаляване на еднократните разходи за започване на дейност и текущите разходи на сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност, в сравнение с базовия вариант. По-конкретно се очаква допълнителните разходи за започване на дейност (напр. разходи за информация и преки такси) да намалее с 2150 евро за всяка нова дейност. В рамките на разглеждания 15-годишен срок намалението на допълнителните разходи би могло да бъде между 338 млн. евро и 378 млн. евро според сценария с най-надеждна приблизителна оценка (358 млн. евро за централната оценка за 166 500 нови презгранични сдружения с нестопанска цел през разглеждания 15-годишен срок). Намалението на допълнителните разходи за дейността (повтарящи се разходи, напр. административни разходи и разходи за спазване на изискванията) за сдруженията с нестопанска цел, които понастоящем извършват презгранична дейност, се оценява на 770 млн. евро годишно. В рамките на разглеждания 15-годишен срок икономите на разходи може да достигнат 8,5 млрд. евро, което ще допринесе за общото намаляване на регулаторната тежест. В оценката на въздействието също така се прави най-надеждна приблизителна оценка на потенциално създаваните косвени икономически ползи: 157 000 – 176 000 допълнителни сдружения, извършващи презгранична дейност, създаващи 64 000 – 71 000 работни места и 3,57 – 4 млрд. евро добавена стойност, което съответства на максималното потенциално използване за 15-годишен срок³⁰.

Що се отнася до социалните въздействия, се оказва трудно да се определи причинно-следствена връзка между директива, опростяваща нормативните и административните правила за презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел, и потенциалните социални въздействия. Независимо от това в оценката на въздействието бяха определени косвени, но неизмерими положителни въздействия. По-специално се счита, че с директивата ще се подобри достъпът на гражданите в сектори, предлагащи услуги в държавите членки (напр. здравеопазване и социални услуги, общностни услуги, социална дейност, образование и обучение, услуги по заетостта и др.). Това допълнително ще насърчи сближаването между различните модели, предлагани в държавите членки, което ще доведе до по-високо качество на тези услуги в ЕС като цяло. Що се отнася до основните права, с настоящата директива може да се засили правото на свобода на събранията и на сдружаване без дискриминация, тъй като отношението към сдруженията с нестопанска цел, които използват новите правни форми, ще бъде същото като отношението към сдруженията с нестопанска цел, които вече съществуват съгласно националното законодателство. Според резултатите от

³⁰ Вж. доклада за оценка на въздействието, раздел 6.3 относно „ВПЗ: Създаване на допълнителна национална правна форма за сдруженията, предназначена за целите на презгранично членство и/или презгранична дейност“, стр. 64–67. Допълнителни разяснения и пояснения относно изчисленията на стойностите, представени в раздел 6.3 (и други стойности, представени в контекста на оценката на въздействието към настоящата законодателна инициатива), може да бъдат намерени в раздели 2, 6, 7 и 8 от доклада за оценка на въздействието и в приложения 3, 4 и 6 към доклада за оценка на въздействието.

документално проучване и от проведената обществена консултация се счита, че третият вариант за действие – като подобрява условията за сдруженията с нестопанска цел да извършват дейност на вътрешния пазар – оказва силно положително въздействие върху защитата на правото на свобода на събранията и на сдружаване, както и на правото на свобода на изразяване на мнение и на свобода на информация на сдруженията с нестопанска цел и техните членове в ЕС.

По принцип не се очаква естеството и целите на инициативата да породят измерими преки въздействия върху околната среда. При разглеждането на потенциалните косвени ползи се очаква предпочетеният вариант да породи положително въздействие, като подобри позицията и присъствието на сдруженията с нестопанска цел, които извършват презгранична дейност и работят в сферата на околната среда и изменението на климата, например повишаване на биологичното разнообразие, опазване на природата и борба с изменението на климата.

Инициативата също така ще окаже косвено икономическо въздействие върху новаторството и конкуренцията в критични сектори с голямо обществено значение (напр. здравеопазване и социални услуги, социална дейност, трудова интеграция, услуги по обучение и образование, услуги по заетостта и научноизследователска и развойна дейност). При по-малко пречки пред сдруженията с нестопанска цел в рамките на вътрешния пазар ще се увеличат предлаганите услуги и стоки на националните пазари, както и сътрудничеството и конкуренцията. Това ще засили новаторството и качеството на цените на услугите и стоките.

И накрая, инициативата допринася за постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР), и по-конкретно на ЦУР 8 (Насърчаване на траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълна и продуктивна заетост и достойна работа за всички), като стимулира създаването на работни места и води до подобряване на равноправния и приобщаващ достъп до икономически възможности. Освен това тя допринася за ЦУР 16 (Мир, справедливост и приобщаващи общества), като укрепва гражданското общество чрез защита на сдруженията, наред с други субекти.

• Основни права

Въпреки че предложението е съсредоточено върху функционирането на вътрешния пазар по отношение на сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност, тя също така ще окаже положително въздействие върху защитата и насърчаването на основните права. Например подобряването на условията за извършване на дейност за сдруженията с нестопанска цел на вътрешния пазар ще засили упражняването на свободата на изразяване на мнение и на свободата на информация (член 11 от Хартата) и свободата на събранията и на сдружаване (член 12 от Хартата) в ЕС. Това всъщност ще даде възможност на сдруженията с нестопанска цел с презгранични амбиции да разширят дейността си ефективно, като по този начин допринасят и за по-широкото упражняване на основните права, които произтичат от тях, като се възползват от по-хармонизирана правна уредба, в която не се пренебрегват националните особености.

От тази гледна точка настоящата инициатива ще окаже положително странично въздействие върху укрепването на гражданското общество в ЕС и смекчаването на общата тенденция на свиване на гражданското пространство, наблюдавана в Европа, като ще се улеснят презграничната дейност и мобилността на сдруженията с нестопанска цел и ще им се даде възможност да мобилизират членове, доброволци и групи по интереси, работещи на вътрешния пазар. С нея ще се улесни участието на сдруженията с нестопанска цел в дейности в различни държави членки и ще им се даде

възможност, първо, да разгърнат икономическия си потенциал и, второ, да разгърнат потенциала си да намалят прага на гражданското участие в сдруженията с нестопанска цел в целия Съюз (както е посочено в доклада за оценка на въздействието, раздел 4 относно общите цели). В крайна сметка инициативата ще окаже косвено положително въздействие върху демократичното пространство в ЕС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В законодателната финансова обосновка, приложена към настоящото предложение, се посочва отражението по отношение на бюджетните, човешките и административните ресурси.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценяване и докладване**

Комисията ще наблюдава изпълнението на директивата и ще представя доклади на Съвета и на Европейския парламент на всеки седем години. За целите на наблюдението и докладването Комисията ще събира отзиви от ключовите заинтересовани страни относно въздействието на предложението, включително относно предимствата, недостатъците и предизвикателствата при практическото изпълнение от държавите членки и сдруженията с нестопанска цел. Редовното получаване на отзиви също така ще позволи да се събират данни от държавите членки относно ЕПГС, регистрирани на тяхна територия.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

За да се гарантира правилното прилагане на настоящото предложение, са необходими обяснителни документи, в които се разяснява връзката между неговите компоненти и съответните части на националните актове за транспониране.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

По силата на предложената директива се определят мерки за координиране на условията за учредяване на ЕПГС и за извършване на дейност от тяхна страна, като целта е улесняване на действителното упражняване от страна на сдруженията с нестопанска цел на правата им, свързани със свободата на установяване, свободното движение на капитали, свободата на предоставяне и получаване на услуги и свободното движение на стоки на вътрешния пазар.

Предложението съдържа следните разпоредби:

В глава 1 се съдържат, първо, общите разпоредби, а именно за предмета и обхвата (член 1), както и определенията (член 2). Второ, в нея се описват подробно характеристиките на ЕПГС (член 3) и приложимите за тях правила (член 4). Трето, в тази глава се предвиждат правосубектността и правоспособността на ЕПГС и автоматичното им признаване във всички държави членки (член 5). Четвърто, в нея се определят общи правила относно устава (член 6), управлението (член 7) и членството (член 8) в ЕПГС.

В глава 2 са изброени правата и забранените ограничения за ЕПГС. Всяко ЕПГС се ползва от принципите на еднакво отношение (член 9) и недопускане на дискриминация (член 10). Всички решения относно ЕПГС, вземани от административни органи в държавите членки, следва да подлежат на съдебен контрол (член 11). ЕПГС следва да се регистрира само в една държава членка, за да получи правосубектност и

правоспособност, като само по наложителни причини, свързани с обществения интерес, е възможно както държавата членка по произход, така и приемащата държава членка да изискат допълнителни формалности (член 12). ЕПГС следва да може да иска финансиране в държавата членка или държавите членки, в които извършва дейност, и следва да не бъде ограничавано от гледна точка на възможността да предоставя или получава финансиране, освен доколкото такива ограничения са предвидени със закон, оправдани са от наложителни причини, свързани с обществения интерес, подходящи са за постигането на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за нейното постигане (член 13). Също така ЕПГС следва да може да предоставя и получава услуги и да извършва търговия със стоки (член 14). Освен това ЕПГС следва да не подлежи на определени ограничения, налагани въз основа например на гражданството на неговите членове (член 15).

Глава 3 се отнася до правилата за възникването и регистрацията на ЕПГС и се състои от два раздела. Държавите членки следва да гарантират, че ЕПГС възниква чрез регистрация и има най-малко трима учредители (член 16). В тази глава също така се предвиждат правилата относно преобразуването в рамките на националния правен ред на сдруженията с нестопанска цел в ЕПГС (член 17). В нея се определят правилата за подаване на заявление за регистрация (член 18), както и редът за регистрацията (член 19). В нея се посочва, че държавите членки следва да създадат регистър за целите на регистрацията на ЕПГС (член 20), и се определя съдържанието на удостоверението за ЕПГС (член 21).

В глава 4 се определят правилата относно правата на мобилност на ЕПГС. Това в частност се отнася до възможността за всяко ЕПГС да премести седалището си, без това действие да доведе до прекратяване на съответното ЕПГС (член 22), и до реда за преместване на седалището на ЕПГС (член 23).

В глава 5 се съдържат разпоредби относно прекратяването на ЕПГС. По-конкретно, в нея се определят правилата относно доброволното прекратяване (член 24) и принудителното прекратяване (член 27). Освен това се предвиждат разпоредби, съгласно които прекратяването на ЕПГС води до ликвидацията му, която трябва да бъде обвързана с ограничението върху разпределянето на имуществото във връзка с нестопанската цел на сдружението (член 25).

В глава 6 се съдържат разпоредби за принудителното изпълнение, сътрудничеството и наблюдението върху изпълнението на правилата в предложението. Това засяга: определянето на компетентния орган, който отговаря за изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящото предложение (член 27); административното сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и наблюдението от страна на Комисията на използването на Информационната система за вътрешния пазар (IMI) в контекста на това сътрудничество (член 28); правилата относно наблюдението и докладването във връзка с настоящата предложена директива (член 29).

В глава 7 се излагат заключителните разпоредби, чрез които се осигурява възможност Комисията да приема актове за изпълнение (член 30), относно транспонирането на настоящото предложение (член 31) и неговото влизане в сила (член 32), както и относно адресатите на предложението (член 33).

Директивата е придружена от регламент от техническо естество за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012, с който е създадена Информационната система за вътрешния пазар (IMI), за да се осигури сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и обмен на информация чрез IMI, когато прилагат националните правила, въведени в съответствие с разпоредбите на предложението (член 1). С него

също така се изменя Регламент (ЕС) 2018/1724³¹, с който е създадена единната цифрова платформа, за да се гарантира, че държавите членки предоставят онлайн достъп до информацията относно ЕПГС и сдруженията с нестопанска цел, и да се улесни обменът на данни между компетентните органи в процедурите относно ЕПГС, определени в предложената директива (член 2).

---

³¹ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
относно европейските презгранични сдружения

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 50 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали. За постигането на тази цел в член 50 от ДФЕС се предвижда Европейският парламент и Съветът да действат, като приемат директиви, с цел постигане на свобода на установяване по отношение на конкретна дейност. Освен това в член 114 от ДФЕС се предвижда, че Европейският парламент и Съветът трябва да приемат мерки за сближаване на законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки, които имат за цел създаването и функционирането на вътрешния пазар.
- (2) Премахването на пречките пред осъществяването на дейност от страна на сдруженията с нестопанска цел във всички държави членки е от съществено значение за постигането на свобода на установяване за тях, както и на други основни свободи, например свободата на предоставяне и получаване на капитал и свободата на предоставяне и получаване на услуги в рамките на вътрешния пазар. Чрез сближаване на националните правни разпоредби, отнасящи се до упражняването на тези свободи, настоящата директива обслужва целта за подобряване на функционирането на вътрешния пазар. При това директивата също така обслужва целта за задълбочаване на европейската интеграция, повишаване на социалната справедливост и благоденствието на гражданите на ЕС и улесняване на действителното упражняване на свободата на събранията и свободата на сдружаване в целия Съюз.

---

³² Реф. № на становището.

- (3) На 17 февруари 2022 г. Европейският парламент прие Резолюция с препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел³³.
- (4) На 9 декември 2021 г. Европейската комисия прие План за действие за социалната икономика³⁴. В Плана за действие Комисията представи конкретни мерки за създаване на възможности за субектите на социалната икономика за започване на дейност и разрастване и за осигуряване на по-голяма видимост на социалната икономика и нейния потенциал. Европейският парламент приветства Плана за действие в своята резолюция, публикувана на 6 юли 2022 г.³⁵
- (5) Във връзка с Плана за действие за социалната икономика Комисията препоръчва конкретни мерки в подкрепа на социалната икономика, при която на хората, социалните и екологичните каузи се дава предимство пред печалбите. В предложението за Препоръка на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика от 13 юни 2023 г.³⁶ са включени препоръки за държавите членки за изготвяне и изпълнение на стратегии за социалната икономика. В същия ден Комисията публикува и два работни документа на службите, за да се подобрят познанията за съответните данъчни правила за субектите на социалната икономика³⁷ и презграничните дарения за обществено полезни инициативи³⁸.
- (6) Сред правните форми, налични в нестопанския сектор и социалната икономика, предпочетенят от голямото мнозинство вариант е сдружение с нестопанска цел. Освен че допринасят за постигане на целите на Съюза и изпълнение на задачи от обществен интерес, сдруженията с нестопанска цел имат важен принос за функционирането на вътрешния пазар, тъй като редовно извършват широк диапазон от стопански дейности, например като предлагат услуги в секторите на социалните услуги и здравеопазването, съобщителните и информационните дейности, застъпничеството, културата, опазването на околната среда, образованието, отдиха и развлеченията, спорта, а също така популяризират научните и технологичните достижения. Това е така, когато осъществяването на стопанска дейност е основната дейност или цел на сдруженията с нестопанска цел, както и в други случаи.
- (7) Пълноценно функциониращ вътрешен пазар за дейностите на сдруженията с нестопанска цел е от ключово значение за поощряването на икономическия

³³ Устав за европейски трансгранични асоциации и организации с нестопанска цел. Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. с препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел (2020/2026(INL)) (2022/C 342/17) (ОВ С 342, 6.9.2022 г., стр. 225).

³⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Изграждане на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика“, COM(2021) 778 final.

³⁵ Резолюция на Европейския парламент от 6 юли 2022 г. относно плана за действие на ЕС за социалната икономика (2021/2179(INI)).

³⁶ Предложение за Препоръка на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика COM(2023) 316 final.

³⁷ Работен документ на службите на Комисията: „Относими уредби за данъчно облагане на субектите на социалната икономика“, SWD(2023) 211 final.

³⁸ Работен документ на службите на Комисията, „Недискриминационно данъчно облагане на благотворителните организации и техните дарители: принципи, извлечени от съдебната практика на ЕС“, SWD(2023) 212 final.

растеж и социалното развитие във всички държави членки. Понастоящем пречките в рамките на вътрешния пазар предотвратяват възможността за разрастване на дейността на сдруженията с нестопанска цел отвъд техните национални граници, като по този начин затрудняват ефективната работа на вътрешния пазар. Усилията за изграждане на напълно ефективен вътрешен пазар изисква пълна свободна на установяване за всички дейности, които допринасят за постигане на целите на Съюза.

- (8) За да се създаде истински вътрешен пазар за стопанската дейност на сдруженията с нестопанска цел, е необходимо да се премахнат всички неоправдани ограничения върху свободата на установяване, свободното движение на услуги, свободното движение на стоки и свободното движение на капитали, които все още се прилагат съгласно законите на някои от държавите членки. Тези ограничения възпрепятстват сдруженията с нестопанска цел да извършват презгранична дейност, не на последно място защото им налагат конкретна необходимост да разпределят ресурси за ненужни административни дейности или дейности за спазване на изискванията, което има силно възпиращ ефект с оглед на техния нестопански характер.
- (9) Тези пречки произлизат от несъответствия в националните правни уредби на държавите членки. Правната уредба, в рамките на която сдруженията с нестопанска цел извършват дейността си в Съюза, е на национално равнище, без хармонизация на равнището на Съюза. Понастоящем сдруженията с нестопанска цел не получават еднакво признаване на своята правосубектност и правоспособност в целия Съюз и често трябва да се регистрират повторно или дори да създадат ново юридическо лице, за да започнат дейност в държава членка, различна от държавата, в която са установени. Уреждането на основните елементи на мобилността на сдруженията с нестопанска цел в рамките на Съюза все още не е достатъчно, което води до правна неяснота за всички сдружения с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност. Например, когато сдружение с нестопанска цел възнамерява да премести седалището си в друга държава членка, това е свързано с несигурност. В частност, липсата на възможност за преместване на седалището без преминаване през производство по ликвидация възпрепятства сдруженията с нестопанска цел да извършват дейност, да се преместват и да се реорганизируют презгранично в рамките на Съюза. Националните правила се различават и често не осигуряват ясни решения и ред за осъществяване на презгранично преместване и стопански дейности от сдруженията с нестопанска цел.
- (10) Възможността за достъп и ефективно насочване на средства и капитали през границите е необходима, за да се улесни дейността на сдруженията с нестопанска цел на вътрешния пазар. Това включва възнаграждения за извършването на стопански дейности, но също така дарения, наследство или други видове финансиране. Различните нормативни уредби и съществуващите ограничения в държавите членки по отношение на получаването и набирането на дарения и други подобни вноски под каквато и да било форма водят до разпокъсване на вътрешния пазар и представляват пречка за неговото функциониране.
- (11) В законодателството на някои държави членки са определени изисквания за гражданство или законно пребиваване за членовете на сдруженията с нестопанска цел или за членовете на техния изпълнителен орган. Подобни

изисквания следва да бъдат премахнати, за да се защити упражняването на свободата на установяване и свободата на сдружаване на гражданите на ЕС.

- (12) Свободата на сдружаване е от ключово значение за функционирането на демокрацията, тъй като представлява основно условие за упражняването на други основни права от физическите лица, включително правото на свобода на изразяване на мнение и на свобода на информация. Свободата на сдружаване е основно право и това е потвърдено от Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОП) и Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ).
- (13) Ето защо е необходимо въвеждане на хармонизирани правила, с помощта на които да се улесни осъществяването на презгранична дейност от страна на сдруженията с нестопанска цел. Действащите национални правила за презграничните сдружения следва да се хармонизират, така че да позволяват на тези сдружения с нестопанска цел да приемат правна форма, която е предназначена специално за улесняване на дейностите в презграничен план. Тази правна форма следва да бъде предвидена във вътрешния правен ред на държавите членки чрез приспособяване на съответните правила за сдруженията с нестопанска цел. Тази правна форма, обозначавана като „европейско презгранично сдружение“, или „ЕПГС“, следва да бъде автоматично призната от всички държави членки и чрез нейното въвеждане следва да се помогне на сдруженията с нестопанска цел да преодолеят пречките, пред които са изправени на вътрешния пазар, като същевременно се зачитат традициите на държавите членки по отношение на сдруженията с нестопанска цел.
- (14) Освен това осигуряването на възможност на сдруженията с нестопанска цел да се ползват в пълна степен от свободата на установяване в Съюза чрез единствена регистрация, която би важала в целия Съюз, и автоматично признаване на тяхната правосубектност е пряко свързано с – и необходимо за – функционирането на вътрешния пазар и възможността действително да се ползват от произтичащите от тази свобода права.
- (15) На синдикалните организации и сдруженията на такива организации следва не да бъде позволено да учредяват ЕПГС, тъй като те имат особен статут в националното право.
- (16) На политическите партии и сдруженията на политически партии също следва да не бъде позволено да учредяват ЕПГС, тъй като те се ползват с особен статут в рамките на националното право и правото на Съюза, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета³⁹.
- (17) На църквите и другите религиозни организации, и на философските и неконфесионалните организации по смисъла на член 17 от ДФЕС, както и на сдруженията на такива субекти, също следва да не бъде позволено да учредяват ЕПГС поради липсата на компетентност на Съюза за правно уреждане на техния статут и поради факта, че те имат особен статут в националното право.
- (18) Учредяването на ЕПГС следва да бъде резултат от споразумение между физически лица, които са граждани на Съюза или законно пребиваващи

---

³⁹ Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1).

граждани на трети държави, или юридически лица, установени в Съюза, с изключение на лица, които са били осъдени за престъпления, свързани с изпиране на пари, съответните първоначални престъпления⁴⁰ или финансиране на тероризма или са обект на мерки, които забраняват дейността им в някоя от държавите членки на същото основание. С оглед на нестопанската цел на ЕПГС, когато ЕПГС е съставено от юридически лица, те също следва да имат нестопанска цел.

- (19) Нестопанската цел на ЕПГС следва да означава, че когато чрез стопанска дейност се създава печалба, тя следва да се използва единствено за постигане на целите, определени в устава на ЕПГС, и не може да се преразпределя. Ето защо следва да има „заключване на имуществото“, което предполага, че не може да се извършва разпределение на имуществото (активите) към членовете, дори в случай на прекратяване. При прекратяване остатъчните активи следва да бъдат прехвърлени без облага, например на други сдружения с нестопанска цел, които имат същата цел.
- (20) В общество, в което властват плурализмът, недискриминацията, търпимостта, справедливостта, солидарността и равенството между мъжете и жените, ЕПГС следва да работят за постигането на цели, които са съвместими с ценностите, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), а именно зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, върховенството на закона, както и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Освен това следва да не бъде възможно ЕПГС да се използват за финансиране на тероризма, отклонение от данъчно облагане, избягване на данъци, изпиране на пари или за всякакви престъпления или незаконни цели.
- (21) Презграничният елемент на ЕПГС е централен. Ето защо ЕПГС следва да извършва или в устава си да има записана определена цел поне отчасти дейността му да се извършва презгранично в рамките на Съюза, в най-малко две държави членки, и да има учредители с връзки в най-малко две държави членки, или въз основа на гражданство или пребиваване – за физическите лица, или въз основа на местоположението на седалището им – за юридическите лица.
- (22) За да се направи така, че ЕПГС да изпълняват целите, за които са създадени, степента на хармонизация на характеристиките и правата на ЕПГС следва да бъде съразмерна с мащаба и обхвата на установените проблеми, пред които са изправени сдруженията с нестопанска цел при започване на презгранична дейност.
- (23) Хармонизирането в целия Съюз на ключовите характеристики на правосубектността и правоспособността на ЕПГС и автоматичното им признаване във всички държави членки, както и на реда за регистрация, без държавите членки да определят различни правила по тези въпроси, е съществено условие за осигуряване на условия на равнопоставеност за всички ЕПГС. Аспектите на дейността на ЕПГС, които не се хармонизират с настоящата директива, следва да бъдат уредени от националните правила, които се прилагат за най-близкия вид сдружения с нестопанска цел в националното право. Тези субекти, независимо какво е наименованието им във вътрешния правен ред,

⁴⁰ Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 година за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред (ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 22–30).

следва във всички случаи да бъдат основани на членство, да имат нестопанска цел и да притежават правосубектност. За да се обезпечи прозрачност и правна сигурност, държавите членки следва да уведомяват Комисията за тези правила.

- (24) За да се направи така, че държавите членки да разполагат с подходящи средства за борба с финансирането на тероризма, и да се осигури прозрачност за определени движения на капитали, правилата, приложими към ЕПГС съгласно настоящата директива, следва да не засягат мерките, които държавите членки приемат по причини, свързани с обществения ред и обществената сигурност, за предотвратяване на злоупотребите със сдружения с нестопанска цел и за осигуряване на прозрачност за определени движения на капитали, когато това се изисква от правото на Съюза или когато се изисква от националното право в съответствие с правото на Съюза.
- (25) За да се премахнат правните и административните пречки пред сдруженията с нестопанска цел, извършващи дейност в повече от една държава членка, и да се обезпечи функционирането на вътрешния пазар, всички държави членки следва автоматично да признават правосубектността и правоспособността на ЕПГС. Правосубектността и правоспособността следва да се получават при регистрацията на ЕПГС в държава членка.
- (26) ЕПГС следва да разполагат със свободата да вземат решение относно своя правилник за дейността. Всякакво ограничение на тази свобода, наложено от държава членка, следва да се прилага по общ и недискриминационен начин, да бъде предвидено със закон, да бъде обосновано с наложителна причина, свързана с обществения интерес, да бъде подходящо за постигането на преследваната цел и да не надхвърля необходимото за нейното постигане.
- (27) Членове 52, 62 и 65 от ДФЕС и относимата съдебна практика се прилагат и по отношение на ЕПГС. В тези разпоредби от ДФЕС се предвижда обосновката на мерките, ограничаващи свободата на установяване, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на капитали, на основания, включващи обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве. Освен това понятието „наложителни причини, свързани с обществения интерес“, на което се прави позоваване в някои от разпоредбите на настоящата директива, е развито от Съда на Европейския съюз в неговата практика. Мерки на държавите членки, които биха могли да възпрепятстват упражняването на тези свободи, предвидени в Договора, или да го направят по-малко привлекателно, следва да бъдат разрешени само когато използването им може да бъде обосновано с целите, посочени в Договора, или с наложителни причини, свързани с обществения интерес и признати от правото на Съюза. Макар че няма изчерпателно определение, Съдът е потвърдил, че за обосновка може да послужат различни причини, например свързани с обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве, поддържането на ред в обществото, целите на социалната политика, защитата на получателите на услуги, потребителите и работниците, ако са спазени другите условия. Във всички случаи тези мерки трябва да са подходящи за постигането на въпросната цел и да не надхвърлят необходимото за нейното постигане.
- (28) За да се осигури общ целесъобразен подход към управлението в целия Съюз, ЕПГС следва да имат орган за вземане на решения (върховен орган), т.е. орган, в който се събират всички членове – в някои държави членки обичайно наричан „общо събрание“. ЕПГС следва също така да имат изпълнителен орган, в някои

държави членки обичайно наричан „изпълнителен комитет“ или „съвет на директорите“ / „управителен съвет“; изпълнителният орган следва да отговаря за администрацията, управлението и ръководството на ЕПГС. Той следва също така да обезпечава спазването на устава на ЕПГС и на правните задължения, като същевременно представлява ЕПГС в отношенията с трети страни и в съдебни производства. Изпълнителният орган на ЕПГС следва да се състои от най-малко три лица, независимо дали са физически лица, или юридически лица със свои представители.

- (29) За да се направи така, че ЕПГС да могат действително да извършват дейността си, и да се гарантира отношение, еднакво с отношението към сдруженията с нестопанска цел по силата на националното право, отношението към ЕПГС следва да не бъде по-неблагоприятно в сравнение с това към вида сдружения с нестопанска цел, които са най-близки до ЕПГС във вътрешния правен ред на държавата членка по произход, където те осъществяват дейност.
- (30) В съответствие с принципа за недопускане на дискриминация и за да се гарантира свободата на сдружаване, при изпълнението и прилагането на настоящата директива следва да не се допуска дискриминация спрямо никоя група или физическо лице, на каквито и да било основания, като място на раждане, възраст, цвят на кожата, пол, сексуална ориентация, полова идентичност, здравословно състояние, имиграционен статут или статут на пребиваване, генетични характеристики, език, национален, етнически или социален произход, политически или всякакви други възгледи, принадлежност към национално малцинство, физическо увреждане, психични или поведенчески разстройства, имотно състояние, раса, религия или убеждения или друго положение.
- (31) С цел улесняване на сътрудничеството между държавите членки, както и между тях и Комисията, държавите членки следва да определят компетентен орган, който да отговаря за прилагането на разпоредбите за транспониране на настоящата директива (наричан по-нататък „компетентният орган“). Комисията следва да публикува списъка с компетентните органи. За да се осигури изчерпателен преглед на правното уреждане на ЕПГС в държавите членки, те следва да уведомят Комисията за наименованията и задачите на другите органи, които са различни от компетентните органи и които са създадени или определени за целите на националните правила, приложими за вида сдружения с нестопанска цел, които са най-близки до ЕПГС в националното право, в съответните случаи.
- (32) В съответствие с правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес съгласно член 47 от ХОП и член 13 от ЕКПЧ решенията на компетентните органи, вземани при прилагането на националните разпоредби за изпълнение на настоящата директива, следва да подлежат на съдебен контрол. Тази възможност за съдебен контрол следва да бъде на разположение на ЕПГС, както и на всяко друго физическо или юридическо лице, за решенията на компетентните органи по отношение на ЕПГС, в т.ч. в случаите на бездействие. Правото на съдебен контрол включва правото на безпристрастно разглеждане на делото в открито заседание, в разумен срок, пред независим и безпристрастен съд, предварително създаден по силата на закон съгласно националното право на съответната държава членка, при спазване на член 47 от ХОП на Съюза.

- (33) С оглед на тяхната нестопанска цел на ЕПГС следва да се даде право да кандидатстват за финансиране от публични или частни източници в държавата членка или държавите членки, в които извършват дейност, без дискриминация. Следва да няма ограничения по отношение на правото на ЕПГС да получават и предоставят финансиране, освен ако ограничението е предвидено със закон, обосновано е с наложителна причина, свързана с обществения интерес, подходящо е за постигането на преследваната цел и не надхвърля необходимото за нейното постигане и е в съответствие с правото на Съюза.
- (34) За да се гарантира, че ЕПГС се ползват от предимствата на вътрешния пазар в пълна степен, те следва да могат да предоставят и получават услуги, както и да търгуват със стоки, без намеса от държавите членки. Ограничение следва да може да се наложи само ако е предвидено със закон, обосновано е с наложителни причини, свързани с обществения интерес, подходящо е за постигането на преследваната цел и не надхвърля необходимото за нейното постигане. Това следва да не засяга разпоредбите на други нормативни актове на Съюза. Тук следва да се включват разпоредбите на нормативни актове на Съюза, с които се подсилват основните свободи, например установените в Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴¹, с които се обезпечава свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, както и разпоредбите на други нормативни актове на Съюза, с които се уреждат конкретните стопански дейности, извършвани от ЕПГС.
- (35) За да се създаде истински вътрешен пазар за сдруженията с нестопанска цел, е необходимо да се премахнат някои ограничения върху свободата на установяване, свободното движение на услуги и свободното движение на капитали, които все още се прилагат съгласно законите на някои от държавите членки. Затова държавите членки следва да не налагат никакви дискриминационни изисквания въз основа на гражданството на членовете на ЕПГС или на изпълнителния му орган, освен съгласно предвиденото в настоящата директива. Държавите членки също така следва да не поставят изискване за физическото присъствие на членовете по време на провеждане на заседанията, за да бъдат те законни. За да се даде възможност на ЕПГС да се възползват от предимствата на вътрешния пазар в пълна степен, държавите членки следва да не изискват от ЕПГС седалището им да бъде в същата държава членка, в която се намира централното им управление или основното им място на дейност. Държавите членки следва да не налагат общи забрани за извършването на стопанска дейност от ЕПГС, нито да им разрешават започване на стопанска дейност само ако е свързана с цел, която е предвидена в устава им.
- (36) ЕПГС следва да възниква с регистрацията му. За да бъде регистрирано, ЕПГС следва да има най-малко трима учредители. Учредители на ЕПГС следва да може да бъдат както юридически лица с нестопанска цел, установени в Съюза, така и физически лица, които са граждани на ЕС или законно пребивават на територията на Съюза. Следва също така да е възможно сдружения с нестопанска цел да се преобразуват в ЕПГС в една и съща държава членка.
- (37) За да се направи така, че ЕПГС да могат да извършват дейност презгранично и при спазване на принципа на пропорционалността, от тях следва да се изисква да

⁴¹ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

се регистрират само веднъж, в държавата членка по произход, за да придобият правосубектност и правоспособност. За да се осигури автоматично признаване на тази регистрация в целия Съюз, е необходимо да се хармонизира редът за регистрация. Това се отнася по-специално за документите и информацията, необходими за подаването на заявление за регистрация на ЕПГС, както и за проверките, които трябва да бъдат извършвани.

- (38) Държавите членки следва да имат право да изискват от всяко регистрирано ЕПГС да подаде декларация, да предостави информация, да поиска или да получи разрешения или да започне определени дейности само когато тези изисквания i) се прилагат по общ и недискриминационен начин, ii) са предвидени със закон, iii) са обосновани с наложителни причини, свързани с обществен интерес, iv) са подходящи за постигането на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за нейното постигане. Тези изисквания може да са свързани например с особеностите на някои сектори, като здравеопазването. Когато държавите членки предвиждат такива допълнителни процедури, тази информация следва да бъде обществено достъпна, така че всяко ЕПГС да може да изпълни тези изисквания.
- (39) За предотвратяване на измами е важно държавите членки да проверяват самоличността на учредителите и законните представители на ЕПГС. Проверката на самоличността е особено важна, ако подаването на заявление за регистрация се извършва по електронен път. Поради разнообразието от практики в държавите членки конкретните методи за проверка на самоличността следва да останат в правомощията на съответната държава членка.
- (40) При зачитане на свободата на установяване и свободата на сдружаване регистрацията на ЕПГС следва да бъде отказвана, когато формалните изисквания за регистрация, предвидени в настоящата директива, не са спазени, когато заявлението не е пълно или когато целите, описани в устава, противоречат на правото на Съюза или на националното право, което е в съответствие с правото на Съюза. Освен това регистрацията трябва да бъде отказвана, ако заявлението не отговаря на основните изисквания по настоящата директива за учредяване на ЕПГС, а именно за нестопанската цел, за минималния брой на учредителите и за презграничния елемент, изразяващ се в дейност в най-малко две държави членки и наличие на учредители с връзки с най-малко две държави членки. Всеки отказ да се регистрира ЕПГС следва да бъде в писмен вид и да съдържа изложение на мотивите от страна на компетентния орган.
- (41) Държавите членки следва да бъдат задължени да определят регистър за целите на регистрацията и за целите на поддържането и публикуването на информация за ЕПГС. Този регистър следва да съдържа информация за ЕПГС и подадените документи. Тъй като информацията, съхранявана в регистъра, може да губи актуалността си, държавите членки следва да предвидят, че ЕПГС трябва да уведомяват компетентния орган за всички настъпили промени в информацията за ЕПГС, а съхраняваната в регистъра информация да се актуализира. На държавите членки следва да бъде разрешено да използват свои съществуващи национални регистри за целите на настоящата директива. За да се осигури прозрачност, особено по отношение на членовете на всяко ЕПГС и кредиторите му, в съответните случаи, удостоверението за ЕПГС и информацията за ликвидацията и прекратяването на ЕПГС следва да бъдат обществено достъпни за срок от най-много 6 месеца след прекратяването на ЕПГС. С помощта на

решенията за оперативна съвместимост, разработени при съставянето на Предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на мерки за високо ниво на оперативна съвместимост на публичния сектор в целия Съюз⁴², може да се продължи подкрепата за държавите членки за осигуряване на презгранична оперативна съвместимост на регистрите им. За да се направи така, че дори след прекратяването на дадено ЕПГС да има информация за съществуването му, всички вписани и съхранявани в регистъра данни следва да бъдат запазвани за срок от 2 години след прекратяването.

- (42) Регламенти (ЕС) 2016/679⁴³ и (ЕС) 2018/1725⁴⁴ на Европейския парламент и на Съвета се прилагат по отношение на обработването на лични данни, извършвано в контекста на настоящата директива, включително обработването на лични данни за поддържане на националния регистър или регистри на ЕПГС и техните законни представители, за достъп до лични данни в тези регистри и за обмен на лични данни в контекста на административно сътрудничество и взаимопомощ между държавите членки съгласно настоящата директива, когато е приложимо, чрез Информационната система за вътрешния пазар (IMI), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁵, и воденето на регистри в съответствие с настоящата директива.
- (43) За да се даде възможност на ЕПГС да използват цялостно предимствата на вътрешния пазар и тъй като правата на мобилност са пряко свързани с функционирането на вътрешния пазар и необходими за него, ЕПГС следва да могат да преместват седалището си от една държава членка в друга. Преместването на седалището следва да не води до прекратяването на ЕПГС в държавата членка по произход или до създаването на ново юридическо лице в новата държава членка по произход, нито да засяга активите или пасивите му, в т.ч. договорните условия, или кредитите, правата или задълженията на ЕПГС, които са съществували преди преместването. При преместване държавите членки следва да обезпечават защитата на интересите на кредиторите на ЕПГС, ако има такива. За да се обезпечи защитата на наетите лица на ЕПГС, от ЕПГС следва да се изисква своевременно да ги информират за всяко предложено преместване и да им дадат възможност да се запознаят с проекта на условията на преместването. Други разпоредби на съюзното и националното право, отнасящи се до защитата на наетите лица, например Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶, може също да бъдат приложими.

---

⁴² COM(2022)720.

⁴³ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁴⁴ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁴⁵ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁴⁶ Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 година за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност – Съвместна декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно представителството на служителите (ОJ L 80, 23.3.2002 г., стр. 39).

- (44) За хармонизиране на реда за преместване на седалището на ЕПГС, държавите членки следва да предвидят, че решенията за преместване трябва да се вземат от органа за вземане на решения на съответното ЕПГС. ЕПГС следва да подават искането заедно с относимите документи до компетентния орган на държавата членка, в която се прави преместването, и едновременно с това да осведомяват компетентния орган на своята държава членка по произход, когато подават искането за преместване. В съответните случаи предложеният устав на ЕПГС следва да бъде изменен според изискванията на националното право на държавата членка, в която това ЕПГС иска да се премести. След преместване на седалището ЕПГС става ЕПГС съгласно националното право на новата държава членка по произход. За да се избегне дублирането, вследствие на тази промяна на приложимото право, произтичаща от преместването на седалището, компетентният орган на новата държава членка по произход следва да не проверява всеки елемент, който вече е бил проверен по време на регистрацията в предишната държава членка и хармонизиран по силата на настоящата директива. Компетентният орган на държавата членка, в която ЕПГС възнамерява да премести седалището си, следва да отхвърли искането за преместване единствено ако не са изпълнени изискванията на националните правни разпоредби за транспониране на настоящата директива и следва да не издава отказ на друго основание. В частност, компетентният орган следва да не отхвърля искането на основание неспазване на изискванията по националното право, които не биха могли да бъдат основание за отказ на регистрацията по силата на член 19. За да се улесни прехвърлянето на седалището на ЕПГС на вътрешния пазар, компетентният орган на новата държава членка по произход следва да издава актуализирано удостоверение по член 21, параграф 2, като адаптира единния регистрационен номер и двубуквения код на държавата членка, където се премества седалището, и съответния пощенски адрес и седалище, както и други елементи според случая.
- (45) В съответствие със свободата на събранията и свободата на сдружаване ЕПГС следва да бъде прекратявано само по решение на неговите членове или по решение на компетентния орган на държавата членка по произход. Когато прекратяването на ЕПГС е резултат от решение на неговите членове, то следва да бъде взето с две трети от гласовете, представляващи поне половината от всички членове, на извънредно заседание. ЕПГС може да бъде прекратено принудително с решение на компетентния орган на държавата членка по произход на ЕПГС, в краен случай, само когато ЕПГС не действа в съответствие с нестопанската си цел, когато дейността му е заплахата за обществения ред или когато членовете на изпълнителния орган на ЕПГС са били осъдени за особено тежко престъпление или самото ЕПГС е било осъдено за престъпление, ако в националното право се предвижда такава възможност. В този случай компетентният орган следва да изпрати до ЕПГС официално писмо с опасенията си и да изслуша ЕПГС, за да му даде възможност да отговори.
- (46) Прекратяването на ЕПГС следва да води до неговата ликвидация. Ликвидацията на ЕПГС следва да се извършва при спазване на Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност⁴⁷, по силата на който се изисква приложимото право за

⁴⁷

Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 5.6.2016 г.).

производството по несъстоятелност и последиците от него да бъде правото на държавата членка, на чиято територия е открито производството. В съответствие с нестопанската цел на ЕПГС всички активи на прекратено ЕПГС следва да бъдат прехвърляни на юридическо лице с нестопанска цел, което извършва дейност, подобна на тази на прекратеното ЕПГС, или прехвърляни на местен орган на властта, който следва да ги използва за дейност, подобна на дейността на прекратеното ЕПГС.

- (47) За да се осигури възможност за ЕПГС да доказват, че са се регистрирали в дадена държава членка, и още повече да се облекчат презграничните процедури и да се опростят и намалят формалностите, като последна стъпка от процеса на регистрация компетентните органи следва да издават удостоверение (наричано по-нататък „удостоверението за ЕПГС“), което да съдържа основната информация за регистрацията, в т.ч. наименованието на ЕПГС, неговото седалище и адрес и имената на законните му представители. За да се улесни използването на удостоверението в различните държави членки без допълнителни промени или разходи за спазване на изискванията, Комисията следва да установи стандартизиран образец на всички езици на Съюза. Ето защо, с цел да се осигурят еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за съставяне на стандартизиран образец, в т.ч. по отношение на техническите изисквания за образца. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸. Съответните актове за изпълнение следва да се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане по член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.
- (48) Държавите членки следва да определят какво представлява „особено тежко престъпление“, като то може да включва тероризъм, трафик на хора и сексуална експлоатация на жени и деца, незаконен трафик на наркотици, незаконен трафик на оръжия, изпиране на пари, корупция, подправяне на платежни средства, компютърни престъпления и организирана престъпност.
- (49) За да се даде на държавите членки възможност за ефикасно изпълнение на правните разпоредби на настоящата директива, отнасящи се до административното сътрудничество, и за улесняване на това сътрудничество, държавите членки следва да използват Информационната система за вътрешния пазар (IMI). В частност, компетентните органи следва да използват IMI, за да уведомяват компетентните органи на другите държави членки за възникването на ново ЕПГС, в т.ч. когато сдружение с нестопанска цел се преобразува в ЕПГС. Когато компетентен орган получи заявление за регистрация, той следва да се свърже чрез IMI с компетентните органи на държавата членка или държавите членки, в които са били издадени тези документи, за да провери например дали са законосъобразни. При преместване на седалището на ЕПГС компетентният орган на новата държава членка по произход следва да уведоми компетентните органи на другите държави членки за това преместване и да актуализира в IMI относимата информация. При прекратяване – доброволно или

⁴⁸

Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г.).

принудително – компетентният орган също трябва да уведоми компетентните органи на другите държави членки за това прекратяване и да актуализира в IMI относимата информация.

- (50) Тъй като целите на настоящата директива, а именно подобряване на функционирането на вътрешния пазар чрез отстраняване на пречките от правен и административен характер за сдруженията с нестопанска цел, извършващи дейност в повече от една държава членка, не може да бъдат постигнати в достатъчна степен само от държавите членки, а може да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалността, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (51) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на 27 юни 2023 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

По силата на настоящата директива се определят мерки за координиране на условията за учредяване на ЕПГС и за извършване на дейност от тяхна страна с цел улесняване на действителното упражняване от страна на сдруженията с нестопанска цел на правата им, свързани със свободата на установяване, свободното движение на капитали, свободата на предоставяне и получаване на услуги и свободното движение на стоки на вътрешния пазар.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „държава членка по произход“ е държавата членка, в която ЕПГС е установило или преместило седалището си;
- б) „приемаща държава членка“ е държава членка, която е различна от държавата членка по произход и в която ЕПГС извършва дейност;
- в) „нестопанска цел“ означава, че – независимо дали дейността на сдружението е от стопанско естество, или не – цялата евентуално създадена печалба се използва само за осъществяване на целите на ЕПГС, определени в устава му, и не може да се разпределя между членовете му;

- г) „сдружение с нестопанска цел“ е юридическо лице съгласно националното право, което се основава на членство, има нестопанска цел и притежава правосубектност;
- д) „удостоверение за ЕПГС“ е удостоверение, издадено от компетентния орган на държавата членка по произход и служещо за доказателство за регистрацията на ЕПГС.

Член 3

Европейско презгранично сдружение (ЕПГС)

1. Всяка държава членка установява в правната си система правната форма европейско презгранично сдружение (ЕПГС). Държавите членки предвиждат, че ЕПГС е юридическо лице, основано на членство, учредено чрез доброволно споразумение от физически лица, които са граждани на Съюза или пребивават законно в ЕС, или от юридически лица с нестопанска цел, законно установени в Съюза, с изключение на:
  - а) синдикални организации, политически партии, религиозни организации и сдружения на такива субекти;
  - б) лица, които са били осъдени за следните престъпления: изпиране на пари, съответните първоначални престъпления или финансиране на тероризма;
  - в) лица, на които са наложени мерки, забраняващи им да извършват дейност в държава членка и свързани с изпиране на пари, съответните първоначални престъпления или финансиране на тероризма.
2. Държавите членки предвиждат, че всяко ЕПГС има нестопанска цел и че цялата евентуална печалба на ЕПГС се използва само за осъществяване на целите, описани в устава му, и не се разпределя между членовете му.
3. Държавите членки предвиждат, че всяко ЕПГС извършва или в устава му е записана целта да извършва дейност в най-малко две държави членки и/или да има учредители с връзки с най-малко две държави членки – или въз основа на гражданство или законно пребиваване, за физическите лица, или въз основа на местоположението на седалището им, за юридическите лица.
4. Държавите членки предвиждат, че преди или след наименованието на ЕПГС трябва да се поставя съкращението „ЕСВА“.
5. Държавите членки предвиждат, че седалището на ЕПГС трябва да се намира в Съюза.

Член 4

Правила, приложими към ЕПГС

1. Държавите членки предвиждат, че по всички въпроси, хармонизирани с настоящата директива, по отношение на всяко ЕПГС се прилагат мерките за транспониране на настоящата директива в държавата членка, в която това ЕПГС е регистрирано или извършва дейност.
2. По други въпроси, свързани с учредяването на ЕПГС или извършването на дейност от тяхна страна, всяка държава членка предвижда, че по отношение на

ЕПГС се прилагат националните правила, приложими по отношение на вида сдружения с нестопанска цел, които са най-близки до ЕПГС в националното право.

3. Правилата, приложими по отношение на ЕПГС съгласно настоящата директива, не засягат мерките, приети от държавите членки по причини, свързани с общественения ред и обществената сигурност, за предпазване от риска от използване на сдруженията с нестопанска цел за злоупотреби и за осигуряване на прозрачност на определени движения на капитали, когато това се изисква от правото на Съюза или националното право, което е в съответствие с правото на Съюза.
4. До [две години след влизането на настоящата директива в сила] всяка държава членка определя правната форма на сдруженията с нестопанска цел, които във вътрешния ѝ правен ред са най-близки до ЕПГС съгласно параграф 2 от настоящия член, и уведомява Комисията за това и за националните правила, които се прилагат за сдруженията с тази правна форма. Държавите членки незабавно уведомяват Комисията за всякакви промени, настъпили по отношение на определените правни форми и на приложимите за тях правила. Държавите членки и Комисията осигуряват обществен достъп до предоставената информация, посочена в настоящия параграф.

Член 5

Правосубектност и правоспособност

1. Държавите членки предвиждат, че всяко ЕПГС придобива правосубектност и правоспособност при своята регистрация по реда на член 19. Всички държави членки признават правосубектността и правоспособността на ЕПГС, които са регистрирани в друга държава членка, без да изискват допълнителна регистрация.
2. Държавите членки гарантират, че всяко ЕПГС има правото да сключва договори и извършва правни действия, да бъде страна по съдебни производства, да притежава движима и недвижима собственост, да извършва стопански дейности, да наема на работа персонал, да получава, да набира и да се разпорежда с дарения и други средства от всякакъв вид, произхождащи от всеки законен източник, да участва в процедури за възлагане на обществени поръчки и да кандидатства за публично финансиране.

Член 6

Устав

1. С изключение на правилата, установени в параграф 2 от настоящия член и в членове 3, 7 и 8, държавата членка по произход не може да определя правила, ограничаващи правото на всяко ЕПГС да определя своя правилник за дейността, включително правила относно вътрешните структури за управление и ръководство, освен ако тези ограничителни правила:
  - а) са предвидени със закон;
  - б) са обосновани с наложителни причини, свързани с обществения интерес;

- в) са подходящи за постигане на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.
2. Държавите членки предвиждат, че в устава на всяко ЕПГС трябва да се включи следната информация:
- а) наименованието на ЕПГС;
  - б) подробно описание на задачите му и изявление за нестопанската му цел;
  - в) имената и адресите на учредителите, когато те са физически лица, и имената на законните представители и седалището на учредителите, когато те са юридически лица;
  - г) когато даден учредител е юридическо лице – подробно описание на устава му и подробно описание на нестопанската му цел;
  - д) седалището и адреса на ЕПГС;
  - е) активите на ЕПГС към момента на регистрацията му;
  - ж) условията и реда за приемане, изключване и оттегляне на членове;
  - з) правата и задълженията на членовете;
  - и) разпоредбите, уреждащи състава, работата, правомощията и отговорностите на органа за вземане на решения и изпълнителния орган;
  - й) разпоредбите, уреждащи назначаването, освобождаването, правомощията и отговорностите на членовете на изпълнителния орган;
  - к) изискванията относно мнозинството и кворума, приложими по отношение на органа за вземане на решения;
  - л) редът за изменение на устава;
  - м) срокът на съществуване на ЕПГС, ако е с ограничен срок;
  - н) начинът за разпореждане с активите на ЕПГС в случай на прекратяване.

Член 7

Управление

1. Държавите членки предвиждат, че всяко ЕПГС трябва да има орган за вземане на решения и изпълнителен орган.
2. Държавите членки предвиждат, че само физически лица, които са граждани на Съюза или законно пребивават в Съюза, и юридически лица с нестопанска цел, установени в Съюза, посредством представителите си, имат право да бъдат членове на изпълнителния орган на ЕПГС. Изпълнителният орган на ЕПГС се състои от най-малко три лица.
3. Държавите членки предвиждат, че физически лица, които са осъдени за извършено особено тежко престъпление, не може да бъдат членове на изпълнителния орган или представители на юридическо лице, което е член на изпълнителния орган.

Член 8

Членство

1. Държавите членки предвиждат, че всеки член на ЕПГС има право на един глас.
2. Държавите членки предвиждат, че членовете на ЕПГС не носят лична отговорност за действията или бездействията на ЕПГС.

Глава 2

Права и забранени ограничения

Член 9

Еднакво отношение

Всяка държава членка гарантира, че в никой аспект от дейността на ЕПГС отношението към тях не е по-неблагоприятно в сравнение с отношението към сдруженията с нестопанска цел в националното право, определени по силата на член 4, параграф 4.

Член 10

Недопускане на дискриминация

Държавите членки гарантират, че при прилагането на настоящата директива публичните органи не дискриминират никоя група или физическо лице на каквито и да било основания, като място на раждане, възраст, цвят на кожата, пол, сексуална ориентация, полова идентичност, здравословно състояние, имиграционен статут или статут на пребиваване, генетични характеристики, език, национален, етнически или социален произход, политически или други възгледи, физическо увреждане или психични и поведенчески разстройства, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, раса, религия или убеждения или друго положение.

Член 11

Съдебен контрол

Държавите членки предвиждат, че всички решения на компетентните органи на тяхна територия, засягащи правата и задълженията на ЕПГС или правата и задълженията на други лица във връзка с дейността на ЕПГС, подлежат на действителен съдебен контрол в съответствие с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Член 12

Единствена регистрация

1. Държавите членки предвиждат, че от ЕПГС се изисква да се регистрира еднократно. Регистрацията се извършва по реда на членове 18 и 19.

2. Държавите членки не изискват от регистрираните ЕПГС да подават декларация, да предоставят информация или да искат или получават разрешения за започване на определени дейности, освен ако тези изисквания:
  - а) са предвидени със закон;
  - б) са обосновани с наложителни причини, свързани с обществен интерес;
  - в) са подходящи за постигане на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.
3. Параграф 1 не се отнася до изискванията за подаване на декларация, за предоставяне на информация или за искане или получаване на разрешения за започване на определени дейности, които са предвидени в правни разпоредби на Съюза или в национални разпоредби за изпълнение на правни разпоредби на Съюза.

Член 13

Финансиране

1. Държавите членки предвиждат всяко ЕПГС, независимо от държавата членка по регистрация, да има свободен и недискриминационен достъп до финансиране от публичен източник, в съответствие с общите принципи на правото на ЕС.
2. Държавите членки не налагат никакви ограничения по отношение на правото на ЕПГС да предоставя или получава финансиране, в т.ч. дарения, от всякакви законни източници, освен доколкото тези ограничения:
  - а) са предвидени със закон;
  - б) са обосновани с наложителни причини, свързани с обществен интерес;
  - в) са подходящи за постигане на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.

Член 14

Предоставяне на услуги и търговия със стоки

1. Държавите членки гарантират, че ЕПГС имат свободата да се установяват, да предоставят и получават услуги и да се ползват от свободното движение на стоки на вътрешния пазар в съответствие с правото на ЕС.
2. Без да се засягат разпоредбите на други правни актове на Съюза, държавите членки не налагат никакви ограничения на дейностите по параграф 1, освен ако тези ограничения:
  - а) са предвидени със закон;
  - б) са обосновани с наложителни причини, свързани с обществен интерес;
  - в) са подходящи за постигане на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел.

Член 15

Забранени ограничения

Държавите членки гарантират, че по отношение на ЕПГС не се налага нито едно от следните изисквания:

- а) изисквания, основаващи се пряко или косвено на гражданство или място на пребиваване на физическите лица, които са членове на ЕПГС или на неговия изпълнителен орган, с изключение на предвиденото в настоящата директива;
- б) изискване за физическото присъствие на членовете на ЕПГС, на неговия изпълнителен орган или на неговия орган за вземане на решения по време на провеждане на заседанията, за да бъдат те законни;
- в) изискване централното му управление или основното му място на дейност да бъде в същата държава членка, в която е седалището му;
- г) изискване, при което приемащата държава членка обвързва признаването на ЕПГС, регистрирано в друга държава членка, с условие за взаимност по отношение на признаването на неговите ЕПГС в съответната друга държава членка;
- д) изискване, съгласно което ЕПГС трябва да е било регистрирано в държавата членка по произход за определен период от време, за да може да извършва дейност в приемащата държава членка;
- е) изискване за получаване на разрешение или одобрение от орган на държава членка като условие за получаване на дарения от източник в Съюза;
- ж) следните ограничения върху извършването на стопанска дейност, независимо дали редовно, или нередовно:
  - i) общи забрани за извършване на стопанска дейност;
  - ii) разрешаване на ЕПГС да извършва стопанска дейност само ако тази дейност е свързана с целите, описани в неговия устав;
  - iii) поставяне на изискване осъществяването на стопанска дейност да не е главната цел или дейност на ЕПГС.

Глава 3

Възникване и регистрация

Член 16

Възникване

1. Държавите членки предвиждат, че ЕПГС възниква с регистрацията му.
2. Държавите членки предвиждат, че ЕПГС трябва да има най-малко трима учредители.
3. Държавите членки предвиждат, че учредителите трябва да изразят намерението си да учредят ЕПГС или чрез писмено споразумение помежду си, или чрез споразумение, постигнато на учредителното събрание на ЕПГС и записано в

протокола; за целта това споразумение или този протокол трябва да бъдат надлежно подписани от учредителите.

Член 17

Преобразуване на сдружения с нестопанска цел в ЕПГС

1. Държавите членки предвиждат, че сдруженията с нестопанска цел, установени в Съюза, може да се преобразуват в ЕПГС в същата държава членка.
2. Държавите членки предвиждат, че всяко преобразуване трябва да бъде одобрено от органа за вземане на решения на преобразуващото се лице.
3. Държавите членки предвиждат, че преобразуването не води до прекратяване на преобразуващото се сдружение с нестопанска цел или до загуба или прекъсване на правосубектността му.
4. Държавите членки предвиждат, че всички активи и пасиви трябва да се прехвърлят на нововъзникналото ЕПГС.
5. Държавите членки предвиждат, че преобразуването поражда действие от момента на регистрацията на нововъзникналото ЕПГС по реда на член 19.
6. Държавите членки предвиждат, че вписването на сдружението с нестопанска цел, което се е преобразувало, се заличава от всички регистри.

Член 18

Заявление за регистрация

1. Държавите членки предвиждат, че заявление за регистрация на ЕПГС се подава до компетентния орган на държавата членка, в която ЕПГС възнамерява да установи седалището си. Заявлението се придружава от посочените по-долу документи и информация, предоставени на официален език на упоменатата държава членка по произход или на друг език, разрешен съгласно нейното законодателство:
  - а) наименованието на ЕПГС;
  - б) устава на ЕПГС;
  - в) пощенския адрес и предвиденото седалище, както и адреса на електронната поща;
  - г) имената и адресите и всякаква друга информация, необходима в съответствие с приложимото национално законодателство за установяване на самоличността на лицата, упълномощени да представляват ЕПГС в отношенията с трети страни и в съдебни производства, както и сведения дали тези лица могат да го правят самостоятелно, или се изисква да действат заедно;
  - д) писменото споразумение между учредителите или протокола от учредителното събрание, съдържащо такова споразумение, надлежно подписан(о) от учредителите, или решението за преобразуване по член 17;

- е) декларация от членовете на изпълнителния орган, в която заявяват, че не са лишени от право на участие като членове на управителните органи на подобни сдружения с нестопанска цел или на търговски дружества.

Държавите членки не може да изискват други документи или информация, различни от изброените в настоящия параграф.

- 2. Независимо от параграф 3 държавите членки предвиждат, че за целите на регистрацията заявлението се смята за пълно, когато съдържа документите и информацията по параграф 1.
- 3. Като изключение от параграф 1, втората алинея държавите членки може да приемат правила, с които на компетентния орган се разрешава да изисква документи или информация като допълнение към посочените в параграф 1, чрез писмено решение, адресирано до лицето, което е упълномощено да представлява ЕПГС по член 18, параграф 1, буква г), като в решението се посочва надлежно обосновано опасение, че целите, описани в устава на ЕПГС, биха били в противоречие с правото на Съюза или с националните правни разпоредби, съответстващи на правото на Съюза.
- 4. Държавите членки предвиждат, че заявленията за регистрация на ЕПГС може да се подават онлайн.

Член 19

Ред за регистрация

- 1. Държавите членки гарантират, че регистрацията на ЕПГС се извършва в рамките на 30 дни от подаването на пълното заявление и е в сила навсякъде в Съюза.
- 2. Държавите членки предвиждат, че компетентният орган на държавата членка по произход уведомява незабавно компетентните органи на всички останали държави членки за всяка нова регистрация на ЕПГС.
- 3. Когато информацията, предоставена за целите на регистрацията, е непълна или съдържа явни грешки, компетентният орган иска от ЕПГС да допълни или поправи тази информация в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата, на която компетентният орган се е свързал с лицето, упълномощено да представлява ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г).
- 4. Независимо от параграф 1 от настоящия член държавите членки предвиждат, че при получаване на пълно заявление по параграф 1 от настоящия член компетентният орган проверява заявлението за регистрация на ЕПГС и го отхвърля само в следните случаи:
  - а) когато заявлението не отговаря на изискванията по член 3;
  - б) когато заявлението не е било допълнено или поправено в срока, определен в параграф 3 от настоящия член;
  - в) когато не е било възможно да се провери самоличността на законните представители на ЕПГС или е било установено, че данните за самоличността им са подправени;
  - г) когато компетентният орган – след като е взел решението по член 18, параграф 3 и е разгледал всички документи и цялата информация,

представени в отговор на това решение – прецени, че целите, описани в устава на ЕПГС, биха били в противоречие с правото на Съюза или с националните правни разпоредби, съответстващи на правото на Съюза;

- д) когато лице, упълномощено да представлява ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г), или член на изпълнителния орган е бил(о) осъден(о) за особено тежко престъпление.

Всяко решение, с което регистрацията се отказва, трябва да бъде в писмен вид, с надлежно изложение на мотивите и адресирано до лицето, упълномощено да представлява ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г).

5. Когато компетентният орган реши да отхвърли заявлението или не вземе решение в рамките на 30 дни от подаването на пълното заявление, държавите членки гарантират, че това решение или липсата на такова решение подлежи на действителен съдебен контрол.

Член 20

Регистър

1. Всяка държава членка създава регистър за целите на регистрацията на ЕПГС по реда на член 19.
2. Държавите членки предвиждат, че следните документи и информация трябва да се съхраняват в регистъра и да бъдат актуални:
  - а) уставът на ЕПГС;
  - б) копие на удостоверение за ЕПГС по член 21;
  - в) имената и адресите и всякаква друга информация, необходима в съответствие с приложимите национални правни разпоредби за установяване на самоличността на лицата, упълномощени да представляват ЕПГС в отношенията с трети страни и в съдебни производства, както и сведения дали тези лица могат да го правят самостоятелно, или се изисква да действат заедно;
  - г) ликвидацията и прекратяването на ЕПГС.
3. Държавите членки предвиждат, че регистрираните ЕПГС трябва да уведомят компетентния орган на своята държава членка по произход относно промените в информацията, съхранявана в регистъра, в срок от 30 дни от настъпването на тези промени.
4. Държавите членки предвиждат, че следната информация трябва да бъде обществено достъпна в онлайн версия на регистъра:
  - а) удостоверение за ЕПГС по член 21;
  - б) ликвидацията на ЕПГС;
  - в) прекратяването на ЕПГС.
5. Държавите членки предвиждат, че документите и информацията по параграф 4 трябва да бъдат обществено достъпни за не повече от 6 месеца след прекратяването на ЕПГС.

6. Държавите членки предвиждат, че личните данни трябва да се съхраняват в регистъра за не повече от 2 години след прекратяването на ЕПГС.

Член 21

Съдържание на удостоверението за ЕПГС

1. Държавите членки предвиждат, че компетентните органи трябва да издадат удостоверението за ЕПГС в цифров вид и на хартиен носител в срок от 5 дни от регистрацията на ЕПГС. Държавите членки предвиждат, че удостоверението за ЕПГС се признава за доказателство за регистрацията на ЕПГС. Удостоверението за ЕПГС съдържа следната информация:
  - а) единния регистрационен номер на ЕПГС и двубуквения код на държавата членка по произход;
  - б) датата на регистрация на ЕПГС;
  - в) датата на всяко преместване на седалището на ЕПГС;
  - г) наименованието на ЕПГС;
  - д) седалището и пощенския адрес, както и адреса на електронната поща на ЕПГС;
  - е) целите на ЕПГС, установени в устава му.
2. Когато бъдат уведомени от лицето, упълномощено да представлява ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г), че информацията, изброена в параграф 1 от настоящия член, се е променила, държавите членки издават актуализирано удостоверение за ЕПГС в цифров вид и на хартиен носител в срок от 5 дни от уведомлението за тези промени.
- 2) За да се улесни използването на удостоверението за ЕПГС във всички държави членки, да се хармонизира форматът му и да се намали административната тежест за компетентните органи на държавите членки и за ЕПГС, Комисията определя образец за удостоверението за ЕПГС и техническите изисквания към него посредством акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 2.

Глава 4

Мобилност

Член 22

Преместване на седалището

1. Държавите членки предвиждат, че всяко ЕПГС има право да премести седалището си от една държава членка в друга.
2. Държавите членки предвиждат, че преместването по параграф 1 не води до прекратяване на ЕПГС или до създаването на ново юридическо лице в държавата членка, в която се премества седалището. Държавите членки предвиждат, че преместването на седалището не засяга активите или пасивите

на ЕПГС, съществуващи отпреди преместването, в т.ч. договорните условия, кредитите, правата и задълженията.

3. Държавите членки предвиждат, че преместването поражда действие на датата на регистрация на ЕПГС в държавата членка по произход, в която се премества седалището.
4. Като изключение от параграф 1 от настоящия член държавите членки предвиждат, че компетентният орган на държавата членка, в която ЕПГС възнамерява да премести седалището си, не разрешава преместването в следните случаи:
  - а) когато ЕПГС не спазва изискванията по член 3, параграф 1, 2 или 3;
  - б) когато е било взето решение по член 24, параграф 2 или когато е било издадено мотивирано известие по член 25, параграф 3;
  - в) когато има неприключило производство по несъстоятелност;
  - г) когато лицата, упълномощени да представляват ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г), член на изпълнителния орган или самото ЕПГС, ако в националното законодателство е предвидена такава възможност, са обект на съдебно производство за особено тежко престъпление в предишната държава членка по произход.

Член 23

Ред за преместване на седалището

1. Без да се засягат разпоредбите в сила, които са по-благоприятни за наетите лица въз основа на националното право или правото на Съюза, държавите членки предвиждат, че наетите лица на ЕПГС, което желае да премести седалището си, трябва да бъдат осведомени за възможното преместване и да им бъде дадено право – своевременно, най-малко един месец преди извънредното заседание по параграф 2 – да прегледат проекторешението за одобряване на преместването на седалището по параграф 2.
2. Държавите членки предвиждат, че решението за преместването на седалището трябва да бъде прието от органа за вземане на решения на ЕПГС на извънредно заседание. Това решение се взема с две трети от гласовете, представляващи поне половината от всички членове.
3. Държавите членки предвиждат, че органът за вземане на решения на ЕПГС трябва да подаде искане за преместване на седалището до компетентния орган на държавата членка, в която желае да премести седалището си, и осведомява за това искане компетентния орган на своята държава членка по произход. Искането включва следното:
  - а) решението на органа за вземане на решения на ЕПГС, с което се одобрява преместването;
  - б) удостоверение за ЕПГС;
  - в) предвиденият адрес и седалище на ЕПГС в държавата членка, в която се премества то;

- г) устава на ЕПГС, в който в съответните случаи се посочва новото му наименование;
  - д) предложената дата на преместване;
  - е) изявление, в което се разясняват гаранциите за кредиторите и наетите лица, ако това е приложимо съгласно правото на Съюза или националното право.
4. Държавите членки може да приемат правила, с които на компетентния орган на държавата членка, в която ЕПГС желае да премести седалището си, се разрешава да изисква документи или информация като допълнение към посочените в параграф 3, чрез писмено решение, адресирано до лицето, което е упълномощено да представлява ЕПГС по член 18, параграф 1, буква г), като в решението се посочва надлежно обосновано опасение, че целите, описани в устава на ЕПГС, биха били в противоречие с националното право на тази държава членка, когато тези документи или информация са необходими за разглеждане на въпроса.
5. Държавите членки предвиждат, че компетентният орган на държавата членка, в която ЕПГС възнамерява да премести седалището си, има правомощията да вземе решение по искането за преместване. Този компетентен орган има право да отхвърли искането само в следните случаи:
- а) когато изискванията по параграф 2 не са спазени;
  - б) когато искането не съдържа всички елементи, изисквани по силата на параграф 3;
  - в) когато е настъпил един от случаите по член 22, параграф 4;
  - г) когато компетентният орган – след като е взел решение по реда на настоящия параграф и е разгледал всички документи и цялата информация, представени в отговор на това решение – прецени, че целите, описани в устава на ЕПГС, биха били в противоречие с националните правни разпоредби, съответстващи на правото на Съюза.
6. Компетентният орган приема решението по параграф 5 от настоящия член в срок от 30 дни от получаването на искането за преместване на седалището по параграф 3.
7. Независимо от разпоредбата в параграф 6 държавите членки предвиждат, че преместването трябва да се извърши в срок от 30 дни от подаването на пълно заявление.
8. Когато информацията, предоставена за целите на преместването, е непълна или съдържа явни грешки, компетентният орган иска от ЕПГС да допълни или поправи тази информация в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата, на която компетентният орган се е свързал с лицето, упълномощено да представлява ЕПГС съгласно член 18, параграф 1, буква г).
9. Държавите членки предвиждат, че компетентният орган на новата държава членка по произход трябва да регистрира ЕПГС и да актуализира удостоверението за ЕПГС по отношение на сведенията, изброени в член 21, параграф 1.
10. Държавите членки предвиждат, че компетентният орган на държавата членка по произход след преместването на седалището трябва незабавно да уведоми

компетентните органи на останалите държави членки за това преместване. При получаване на уведомлението компетентният орган на предишната държава членка по произход заличава вписването на ЕПГС в регистъра.

Глава 5

Прекратяване

Член 24

Доброволно прекратяване

1. Държавите членки предвиждат, че ЕПГС може да бъде прекратено единствено по решение на неговите членове и само в следните случаи:
  - а) когато целта на ЕПГС бъде постигната;
  - б) с изтичането на срока, за който е учредено;
  - в) по всякаква друга причина в съответствие с устава му.
2. Държавите членки предвиждат, че органът за вземане на решения на ЕПГС има право да вземе решение за прекратяване на ЕПГС единствено с две трети от гласовете, представляващи най-малко половината от всички членове, на извънредно заседание.

Държавите членки предвиждат, че при ликвидация на ЕПГС по член 28 компетентният орган заличава вписването на ЕПГС в регистъра само когато ликвидацията е приключена и относимата информация в IMI е актуализирана по съответния начин.

Член 25

Принудително прекратяване

1. Като изключение от член 26, параграф 1 държавите членки предвиждат, че ЕПГС може да бъде прекратено принудително единствено от компетентния орган на държавата членка по произход при обстоятелствата и според условията, предвидени в настоящия член.
2. Държавите членки може да предвидят принудително прекратяване на ЕПГС само по една от следните причини:
  - а) неспазване от страна на ЕПГС на нестопанската му цел;
  - б) сериозна заплаха за обществения ред или обществената сигурност, породена от дейността на ЕПГС;
  - в) постановяване на присъда за тежко престъпление на ЕПГС или членовете на изпълнителния му орган.
3. Когато компетентният орган се опасява, че съществува една от причините по параграф 2 от настоящия член, той изпраща до ЕПГС мотивирано известие в писмен вид, в което изразява опасенията си и му дава разумен срок за отговор на тези опасения.

4. Държавите членки предвиждат, че когато компетентният орган – след като надлежно е разгледал отговорите на ЕПГС съгласно параграф 3 от настоящия член – прецени, че ЕПГС трябва да бъде прекратено, защото съществуването на една от причините по параграф 3 от настоящия член е било потвърдено, той приема писмено решение за тази цел. Решение за прекратяване на ЕПГС може да се вземе само когато няма по-малко ограничителни мерки, с които да може да се преодолеят опасенията на компетентния орган.
5. Държавите членки предвиждат, че решението по параграф 4 от настоящия член трябва да съдържа изложение на мотивите, да подлежи на действителен съдебен контрол и да не поражда действие преди приключването на производството за съдебен контрол.
6. Държавите членки предвиждат, че компетентният орган трябва да осведоми ЕПГС за решението си и своевременно да заличи вписването му от регистъра само след като решението по параграф 4 е породило действие и след като ликвидацията на ЕПГС по член 26 е била приключена. Компетентният орган уведомява компетентните органи на държавите членки за относимата информация.

Член 26

Ликвидация при прекратяване

1. Държавите членки предвиждат, че прекратяването на ЕПГС по реда на членове 24 и 25 води до неговата ликвидация.
2. Държавите членки предвиждат, че всички активи на прекратеното ЕПГС, останали след удовлетворяване на финансовите интереси на евентуалните кредитори, се прехвърлят на юридическо лице с нестопанска цел, извършващо дейност, подобна на дейността на прекратеното ЕПГС, или че активите се прехвърлят на местен орган на властта, който е длъжен да ги използва за дейност, подобна на дейността, осъществявана от прекратеното ЕПГС.

Глава 6

Прилагане и административно сътрудничество

Член 27

Компетентни органи

1. Всяка държава членка определя компетентен орган (наричан „компетентният орган“), който да отговаря за прилагането на настоящата директива.
2. Държавите членки уведомяват Комисията за наименованията на компетентните органи, определени съгласно параграф 1. Комисията публикува списък с определените компетентни органи.
3. Държавите членки уведомяват Комисията за наименованията и задачите на другите компетентни органи, които са създадени или определени за целите на

националните правила, приложими за вида сдружения с нестопанска цел, които във вътрешния правен ред на съответната държава членка са най-близки до ЕПГС и които са определени като такива по реда на член 4, параграф 4, ако е приложимо.

Член 28

Административно сътрудничество

1. Компетентните органи на държавите членки си сътрудничат и си оказват взаимна помощ по ефективен и ефикасен начин във връзка с прилагането на разпоредбите на настоящата директива.
2. Административното сътрудничество и обменът на информация между компетентните органи по членове 17 и 18, член 19, параграфи 2 и 4, член 23, параграфи 5, 6 и 7, член 24, параграф 3, член 25, параграф 6 и член 27 се осъществяват по реда на Регламент (ЕС) № 1024/2012.
3. Държавите членки предвиждат, че записваната в IMI информация се актуализира редовно, и се осведомяват взаимно за промените в предишната информация, съобщена по реда на Регламент (ЕС) № 1024/2012.

Член 29

Докладване

В срок до [седем години след крайния срок за транспониране] и на всеки пет години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно транспонирането и прилагането на настоящата директива. За тази цел Комисията може да поиска от държавите членки да споделят, доколкото е възможно чрез цифрови инструменти, обобщени данни за ЕПГС, регистрирани на тяхната територия.

Глава 7

Заклучителни разпоредби

Член 30

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 31

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, в срок до [2 години от влизането ѝ в сила]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.
2. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 32

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 33

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответна(и) област(и) на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Специфични цели

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за наблюдение и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно европейски презгранични сдружения

1.2. Съответна(и) област(и) на политиката

Вътрешен пазар и социална икономика

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁴⁹**

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Общата цел на настоящата инициатива е да се подобри функционирането на вътрешния пазар чрез премахване на административните и нормативните пречки пред сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност, за да се разгърне пълният им потенциал за създаване на икономически и обществени ползи в ЕС.

1.4.2. Специфични цели

Специфична цел № 1

Да се подобри възможността за признаване на правосубектността на всяко сдружение с нестопанска цел в други държави членки, като по този начин се гарантира еднакво отношение на вътрешния пазар.

Специфична цел № 2

Да се намали броят на нормативните формалности за сдруженията с нестопанска цел, които извършват дейност в повече от една държава членка.

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Намеса чрез политика на равнището на ЕС ще доведе до намаляване на съществуващите пречки пред презграничната дейност и мобилността на сдруженията с нестопанска цел в ЕС. Очакваните въздействия са:

За държавите членки

Промените, свързани със създаването на национално равнище на тази нова правна форма, предназначена за презгранични цели, ще доведат до разходи за

⁴⁹

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

пригаждане и разходи за спазване на изискванията/административна тежест за компетентните органи в зависимост от мащаба на тези промени.

Сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност, понастоящем е необходимо да се регистрират или да създават вторично място на установяване в държавите членки, в които желаят да се разширят и в зависимост от обхвата на своите дейности. Очаква се предложението да доведе до премахване на това изискване по отношение на установяването и признаването на правосубектността и правоспособността и следователно да се намали тежестта върху публичните органи в дългосрочен план. В краткосрочен план с въвеждането на нова правна форма ще бъде необходимо компетентните органи да се запознаят с новата рамка и да осигурят правилен начин на регистрация.

Що се отнася до еднократните разходи за приспособяване на реда за регистрация и на регистрите, разходите зависят от необходимостта от адаптиране на съществуващите регистри или от създаване на нов (онлайн) регистър. Държавите членки ще разполагат с възможност за гъвкавост, за да решават дали да приспособят съществуващите регистри, или да създадат нови, но ще бъдат задължени да предлагат варианта за онлайн регистрация в случай на новосъздадена правна форма. Следва да се отбележи, че в държавите членки, в които няма създаден специален регистър на сдруженията, съществуват (или може да се използват) други механизми, с които се осигурява регистрацията на сдруженията с нестопанска цел. От оценката на въздействието в подкрепа на законодателното предложение е видно, че може да се очаква допълнителните еднократни разходи за приспособяване да достигнат средно до 100 000 евро на държава членка. Следователно това не се счита за особена тежест, тъй като след пригаждането се очаква публичният орган да се върне към обичайната си практика. Ето защо не се очакват и значителни допълнителни годишни оперативни разходи.

В държавите членки, в които регистрите трябва да бъдат създадени или преобразувани или в съществуващ регистър следва да се създаде нов „раздел за регистрация“, се препоръчва да се насърчават цифровите регистри. Според оценката на въздействието разходите за онлайн инструмент за регистрация (ако се приеме, че вече има наличен регистър) са между 42 000 и 270 000 евро на държава членка, въз основа на известните случаи. В краткосрочен до средносрочен план може да се наложи компетентните органи да инвестират в придобиването на такива инструменти и да пригледат процесите, в това число и обучението на персонала. Разходите за приспособяване и годишните разходи за поддръжка на цифровите регистри в държавите членки се считат за незначителни.

В настоящото предложение също така се насърчават мерките за осигуряване на оперативна съвместимост между националните регистри и съществуващите инструменти на равнището на ЕС, като например единната цифрова платформа, за да се създаде възможност за автоматизиран достъп до данни и обмен на данни, и/или за използването на договорени минимални стандарти с цел осигуряване на съпоставимост на данните и Информационната система за вътрешния пазар (IMI), за да се насърчи административното сътрудничество между компетентните органи.

И накрая, държавите членки ще трябва да организират дейности за повишаване на осведомеността, за да се популяризира новата правна форма на национално равнище.

За Европейската комисия

Разходите на Европейската комисия за събиране и добавяне на информация в единната цифрова платформа/портала „Вашата Европа“ са приблизително оценени като еднократна сума в размер на 300 000 евро (програма „Единен пазар“) за покриване на допълнителните разходи, необходими за добавяне на информация за сдруженията с нестопанска цел, и годишни разходи от 100 000 евро за поддръжка.

Европейската комисия ще трябва също така да осигури бюджетни средства за приспособяване на Информационната система за вътрешния пазар, за да осигури възможност за административното сътрудничество между компетентните органи в държавите членки, предвидено в настоящото предложение. Изчислено е, че годишните разходи за това са в размер на 125 000 евро (програма „Единен пазар“).

За сдруженията с нестопанска цел / МСП:

В инициативата не са предвидени нови административни задължения за сдруженията с нестопанска цел, включително сдруженията с нестопанска цел, които се определят като МСП (като се има предвид, че сдруженията, осъществяващи стопанска дейност, са обхванати от [определението за микро-, малки и средни предприятия](#)).

Целта е да се премахнат пречките пред презграничната дейност от страна на сдруженията с нестопанска цел. Тъй като малките сдружения с нестопанска цел обикновено разполагат с по-малко ресурси и възможности за преодоляване на съществуващите пречки, се очаква пригаждането на условията за навлизане и извършване на дейност да окаже положително въздействие върху конкурентната позиция на сдруженията с нестопанска цел с размер на МСП.

Очаква се разходите за започване на дейност също да намалее, както и повтарящите се разходи на сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност:

- извънредните разходи за започване на нова презгранична дейност ще намалее с 2150 евро за всяка отделна нова дейност. В рамките на разглеждания 15-годишен срок това намаление на извънредните разходи може да достигне 378 млн. евро.
- намалението на извънредните разходи, свързани с презграничната дейност (повтарящи се разходи, напр. административни разходи и разходи за спазване на изискванията), се оценява приблизително на 770 млн. евро годишно. В рамките на разглеждания 15-годишен срок икономии на разходи може да достигнат 8,5 млрд. евро.

В оценката на въздействието се обяснява потенциалът за намаляване на оперативните разходи, особено за сдруженията с нестопанска цел, извършващи дейност в няколко държави членки, поради въздействието на предложението по отношение на хармонизацията и опростяването на нормативните и административните процедури, което води до намаляване на потребностите по

отношение на събирането на информация, редовната външна консултантска подкрепа и работата на вътрешния персонал по спазване на изискванията.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Показател № 1 (специфична цел № 1)

Показателите ще бъдат следните:

- Ниво на спазване на изискванията от страна на държавите членки (т.е. скорост на транспониране, случаи на нарушения)
- Намаляване на допълнителните разходи на сдруженията с нестопанска цел, постигнато поради намаляване на нормативните и административните формалности за започване на дейност и по отношение на текущите разходи
- Брой, размер и географско разпространение на регистрираните презгранични сдружения/ЕПГС в ЕС

Показателите ще се измерват спрямо базовите стойности (напр. разходите преди началото на изпълнението, главно въз основа на данни от оценки/документални проучвания/консултации със заинтересованите страни и националните органи, онлайн регистри в държавите членки (с обобщена информация на равнището на ЕС, когато има налични данни), информация, събрана чрез проучвания). Целевата стойност се оценява посредством промени в разходите на европейските презгранични сдружения и промени в броя на регистрираните презгранични сдружения. Определянето на по-точна цел не е лесно, тъй като цифрите зависят и от редица други фактори, които не са свързани с предложението (напр. непредвидимост на степента на възприемане, обвързване с национални традиции, икономически и обществени предизвикателства).

Показател № 2 (специфична цел № 2)

Показателят ще бъде следният:

- Усещане за удовлетвореност на сдруженията с нестопанска цел, приемащи новата правна форма на ЕПГС, извършващи презгранична дейност на вътрешния пазар

Показателят ще се измерва спрямо базовата стойност (напр. брой на регистрациите в началото на изпълнението). Целевата стойност се оценява чрез увеличението на броя.

Наблюдението на показателите ще се извършва на всеки седем години, като ще започне не по-рано от момента, в който мерките бъдат напълно транспонирани и започнат да се прилагат в държавите членки, за да бъде включено в доклада за оценка на директивата, който се очаква 7 години след крайния срок за транспониране на предложената директива и на всеки 5 години след това.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

При изпълнението на настоящото предложение ще се следва поетапен подход. След влизането в сила на настоящата директива първо ще започне работа по приспособяването на ИТ инструментите, необходими за нейното прилагане, а именно Информационната система за вътрешния пазар (IMI) и единната цифрова платформа (ЕЦП), с оглед свързването на компетентните органи в държавите членки преди изтичането на периода за транспониране и осигуряване на обществен достъп до необходимата информация. Същевременно и с цел да улесни изпълнението на директивата, Комисията ще утвърди образца на удостоверение за ЕПГС посредством акт за изпълнение.

Предварителният график за изпълнението може да бъде онагледен по следния начин:

- 2024 г.: влизане в сила на директивата;
- 2025 г.: приспособяване на IMI, ЕЦП;
- 2025 – 2026 г.: акт за изпълнение относно удостоверението за ЕПГС;
- 2026 г.: транспониране и прилагане от държавите членки;
- 7 години след крайния срок за транспониране и на всеки 5 години след това: доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на директивата.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-висока ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Предложението е насочено към сдруженията с нестопанска цел, извършващи презгранична дейност на вътрешния пазар.

Съществуващите нормативни различия и/или ограничения между държавите членки показват, че проблемът не е разрешен по подходящ начин на национално равнище и че при липсата на механизми за взаимно признаване между държавите членки, поради презграничния характер е необходимо европейско решение за премахване на установените пречки пред презграничната дейност и презграничната мобилност на сдруженията с нестопанска цел на единния пазар. Освен това отделните действия или бездействия от страна на държавите членки най-често са насочени към техните особени национални условия и обикновено нямат за цел да улеснят презграничното измерение.

Ето защо съгласувана правна уредба за презграничната дейност на сдруженията с нестопанска цел може да бъде постигната по-лесно на

равнището на ЕС. Държавите членки не биха били в състояние сами да постигнат достатъчна степен на подобрене по отношение на тези проблеми.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Доказателствената база за това предложение е получена от научни изследвания (напр. външни проучвания) и дейности по консултации и е подкрепена от специално външно проучване.

В предложението също така са взети предвид поуките, извлечени от Резолюцията на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г., в която са отправени препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел (2020/2026(INL)), както и поуките, извлечени от предложението на Комисията от 1992 г. за създаване на европейска правна форма за сдружения – европейското сдружение. Предложението обаче в крайна сметка бе оттеглено въз основа на критиките, отправени от държавите членки (напр. субсидиарност и неподходящо правно основание спрямо неговия обхват и цели, както и поради това, че според тях то не е отговаряло на никаква доказана необходимост, разпоредбите му не са отразявали разнообразието на националните законодателства и са създавали прекомерна административна тежест за сдруженията).

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

Предложението има принос за постигането на политическите цели на Европейския зелен пакт и програмата „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. По-конкретно в него е разгледан политическият приоритет на Комисията „Икономика в интерес на хората“, допринасяйки за постигането на целта за „икономика, която в пълна степен отговаря на потребностите на гражданите на ЕС, като по този начин осигурява социална справедливост и благоденствие“. В този смисъл директивата е обвързана с други мерки, обявени в Плана за действие за социалната икономика от декември 2021 г., и заедно с тях определя пакета за социална икономика, както следва: предложение за Препоръка на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика в държавите членки, както и два работни документа на службите на Комисията, с които се определят „относимите уредби за данъчно облагане на субектите на социалната икономика“ и „недискриминационно данъчно облагане на благотворителните организации и техните дарители: принципи, извлечени от съдебната практика на ЕС“.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Разходите, необходими за приспособяване на обхвата на ЕЦП към сдруженията с нестопанска цел и използването на IMI, за да осигури възможност за административно сътрудничество между компетентните органи в държавите членки, както е предвидено в настоящото предложение, ще бъдат финансирани по програма „Единен пазар“.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

– ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за плащания.

х неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета⁵⁰

х Пряко управление от Комисията

- х от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

– Споделено управление с държавите членки

– Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Коментари

За предложението ще се използват ИТ инструменти, които вече се финансират по програма „Единен пазар“ и се управляват от Комисията, а именно IMI за

⁵⁰ Подробни данни във връзка с методите на изпълнение на бюджета и препратки към Финансовия регламент има на уебсайта BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

административното сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и ЕЦП.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за наблюдение и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Първият доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно изпълнението на настоящата директива ще бъде представен седем години след крайния срок за транспониране на директивата, а следващите доклади се очакват на всеки пет години след това.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

За предвиденото в предложението административно сътрудничество между компетентните органи на държавите членки ще се използват вече съществуващите ИМІ и ЕЦП, които се поддържат от Комисията (ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“). За тази цел в директивата е включено разширяване на обхвата на ИМІ и ЕЦП. Това налага отделянето на ресурси за приспособяване на ИМІ към нуждите на предложената директива, а за приспособяването на ЕЦП не се счита за необходимо да се отделят допълнителни ресурси.

Настоящото предложение не променя метода на управление, механизма за осъществяване на финансирането, начините за плащане или стратегията за контрол, които вече са въведени за системата и се използват от Комисията.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Основният установен риск е свързан с възможността за надвишаване на времето и разходите поради непредвидени проблеми с внедряването на информационните технологии, необходими за приспособяването на ИМІ. Този риск се смекчава от факта, че системата ИМІ вече е въведена и че съответният отдел на Комисията има предишен опит в приспособяването на системата към новите потребности във връзка с дейността.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Настоящото предложение не засяга разходната ефективност на съществуващите системи за контрол, използвани от Комисията.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Настоящата законодателна финансова обосновка се отнася до разходите за персонал и възлагането на обществени поръчки и за този вид разходи се прилагат стандартни правила.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Програма за единния пазар	Многог од./едно год. ⁵¹	от държави от ЕАСТ ⁵²	от държави кандидатк и и потенциал ни кандидатк и ⁵³	От други трети държави	други целеви приходи
1	[03.02.01.02 - Механизми за управление на вътрешния пазар]	Многого д./едног од.	Да	Да	НЕ	НЕ

⁵¹ Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.
⁵² ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.
⁵³ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- “ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- “ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер	1. Единен пазар, иновации и цифрова сфера

ГД: ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW)			2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	ОБЩО
х Бюджетни кредити за оперативни разходи										
Бюджетен ред: 03.020102 – Механизми за управление на вътрешния пазар	Поети задължения	1а)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Плащания	2а)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁵⁴										
		3)								
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Вътрешен пазар,	Поети задължения	=1а+1б+3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

⁵⁴ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

промишленост, предприемачество и МСП“	Плащания	=2a+26 +3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

х ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	4)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Плащания	5)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
□ ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		6)								
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Плащания	=5+6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнението на раздела за Комисията от общия бюджет на Европейския съюз), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	ОБЩО
ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“									
X Човешки ресурси		0,217	0,217	0,155	0,155	0,00	0,00	0,00	0,744
X Други административни разходи		0	0,054	0,054	0,054	0,00	0,00	0,00	0,162
ОБЩО ГД „ВЪТРЕШЕН ПАЗАР, ПРОМИШЛЕНОСТ, ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И МСП“	Бюджетни кредити	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) Общо	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1–7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756

	Плащания	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите (крайните продукти)			2024 г.		2025 г.		2026 г.		2027 г.		2028 г.		2029 г.		2030 г.		ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ⁵⁵	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общобр.	Общоразходи
0																		
Специфична цел № 1 и 2																		
Разработване на модул в IMI	Информационна система	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Разходи за разработване на единната цифрова платформа / портала „Вашата Европа“	Информационна система	0,150	1	0,300	1	0,100	1	0,100	1	0,100							1	0,6

⁵⁵ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр.: брой финансирани студентски обмени, брой километри изградени пътища и др.).

Междинен сбор за специфична цел № 1			2	0,425	2	0,225	1	0,100	1	0,100								0,85
ОБЩО																		

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- " Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- X Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.	ОБЩО

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0,217	0,217	0,155	0,155				0,744
Други административни разходи	0	0,054	0,054	0,054				0,162
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,217	0,271	0,209	0,209				0,906

Извън ФУНКЦИЯ 7⁵⁶ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други административни и разходи								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО	0,217	0,271	0,209	0,209	0,209	0,209		1,324

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които може да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

⁵⁶

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- " Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- X Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2024 г.	Година 2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	1,5	1,5	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА – Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА – Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	1,5	1,5	1	1	1	1	1

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Потребностите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които може да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	1,5 ЕПРВ за секретариата на комитета по комитология и за наблюдение на изпълнението на предложението, както и за подпомагане на екипа на IMI и екипа на ЕЦП/портала „Вашата Европа“ за принос на политиката и принос на предприятията както по време на изпълнението на проекта, така и след като модулет в IMI бъде задействан.
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- X може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Комисията ще използва средства от програма „Единен пазар“, за да подпомогне настоящата инициатива, бюджетен ред 03.020102 „Механизми за управление на вътрешния пазар“.

- .. налага да се използват неразпределената разлика по съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- .. налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- X не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁵⁷	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁵⁷

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото важи за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

– X Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

– Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

.. върху собствените ресурси

.. върху други приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ..

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁵⁸					
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁵⁸

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.